

Գրանցված
22.02.2010
11010072

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

No 1029 - Ն

«ՕՏ» 12

2009

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0210 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԶԱՓՈՐՈՇԻՉԸ ՀԱՏԱՏՅԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջով և հիմք ընդունելով ՀՀ ԿԳ նախարարի 2009թ. մայիսի 12-ի «Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների և ուսումնամեթոդական փաստաթղթերի վերաբերյալ փորձագիտական եզրակացություն տալու նպատակով ստեղծվող ոլորտային հանձնաժողովների կազմը՝ ըստ մասնագիտական խմբերի հաստատելու մասին» N 445-Ա/Ք հրամանով հաստատված ոլորտային հանձնաժողովների փորձագիտական եզրակացությունը.

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՍ

1. Հաստատել միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարկման կազմակերպում» մասնագիտության պետական կրթական չափորոշիչը՝ համաձայն հավելվածի:
2. Նախարարության աշխատակազմի նախնական և միջին մասնագիտական կրթության վարչությանը (պետ՝ Ա. Աղբալյան) և օրենսդրության և իրավաբանական վարչությանը (պետ՝ Մ. Գրիգորյան) սահմանված կարգով հրամանը ներկայացնել ՀՀ արդարադատության նախարարություն՝ պետական գրանցման:
3. Հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել նախարարի տեղակալ Ա. Ավետիսյանին:

ՆԱԽԱՐԱՐ

Ա.ԱՆՈՏՅԱՆ

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0210 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԶՎՓՈՐՈՇԻՉ

ԳԼՈՒԽ 1.

**ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0210 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ**

1. Միջին մասնագիտական կրթության «Մասնագետ» որակավորման աստիճանի 0210 «Թարգմանություն և սպասարկման կազմակերպում» մասնագիտությունը հաստատված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 73-Ն որոշմամբ:
2. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարկման կազմակերպում» մասնագիտության համար մասնագիտացումներ չեն սահմանվել:
3. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած, պետական ամփոփիչ ատեստավորումն անցած շրջանավարտին շնորհվում է «Թարգմանիչ – սպասարկման մեներջեր» որակավորում:
4. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել հետևյալ ձևերով՝
 - 1) առկա,
 - 2) հեռակա,
 - 3) հեռավար (դիստանցիոն),
 - 4) դրսեկության (էքստեռնատ):
5. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 73-Ն որոշմամբ սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.
 - 1) կրթության առկա ձևով՝
 - ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով 3 տարի
 - բ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով 4 տարի
 - 2) կրթության հեռակա ձևով՝
 - ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով 4 տարի

3) դրսեկության (էքստեռնատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերով ուսուցման տևողությունը համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հիմնական կրթական ծրագրերի հեռավար (դիստանցիոն) և դրսեկությամբ (էքստեռնատով) ուսուցման կարգերը հաստատելու մասին» N 1028-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի որոշում է ուսումնական հաստատությունը:

6. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 4140 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 6966 ժամ: Հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 52 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0210 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՍՊԱՍԱՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱԳԵՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

7. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտությամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքները՝

- 1) Ղեկավարներ՝ հանրային սննդի, ռեստորանների և հյուրանոցների փոքր կազմակերպությունների:
- 2) Ղեկավարներ՝ հյուրանոցներում արտադրական-շահագործման մասնագիտացված ստորաբաժանումների (ծառայությունների):
- 3) Ղեկավարներ՝ առևտրային ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների մասնագիտացված ստորաբաժանումների:
- 4) Ղեկավարներ՝ կադրերի և աշխատանքային հարաբերությունների կառավարման ստորաբաժանումների:
- 5) Ղեկավարներ՝ շուկայագիտության և արտադրանքի իրացման ստորաբաժանումների:
- 6) Ղեկավարներ՝ գովազդատեղեկատվական ստորաբաժանումների:
- 7) Ղեկավարներ՝ առևտրի փոքր կազմակերպությունների:
- 8) Ղեկավարներ՝ տրանսպորտի, կապի, նյութատեխնիկական մատակարարման և իրացման փոքր կազմակերպությունների:
- 9) Ղեկավարներ՝ առևտրային փոքր կազմակերպությունների:
- 10) Ղեկավարներ՝ բնակչության սոցիալ-կենցաղային սպասարկման ոլորտի:

8. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտությամբ մասնագետի՝ զբաղմունքների ոլորտում մասնագիտական պարտականություններն են.

- 1) կատարել գրավոր թարգմանություն մեկ լեզվից մյուսը՝ պահպանելով բնագրի ճիշտ նշանակությունը, ապահովելով արտահայտությունների, տերմինների, բնագրի ոգու և ոճի հնարավորինս ճշգրիտ փոխանցումը,
- 2) կատարել բանավոր թարգմանություն մեկ լեզվից մյուսը, հատկապես պաշտոնական հանդիպումների, խորհրդակցությունների, նիստերի և այլ կարգի այլ միջոցառումների ժամանակ, ապահովելով բնագրի ոգու և ոճի հնարավորինս ճշգրիտ փոխանցումը,

- 3) ուսումնասիրել, և վերլուծել սպասարկման ոլորտի շուկան, կարիքները և պահանջարկը, մրցակիցների առանձնահատկությունները՝ այդ նպատակով անցկացնում է հարցումներ, մոնիթորինգ և այլն,
- 4) մշակել կազմակերպության նպատակին հասնելու գործողություններ, աշխատակազմին և անմիջական գործընկերներին ծանոթացնել մոտակա և հեռանկարային ծրագրերին,
- 5) մշակել բիզնես ընթացիկ և հեռանկարային պլաններ, հստակեցնել հանձնարարականի հասանելիությունը՝ ըստ կատարողների,
- 6) կազմակերպել [իր] կազմակերպության և դրա համապատասխան ստորաբաժանումների աշխատանքը,
- 7) հսկել իր ստորաբաժանման աշխատակիցների աշխատանքային գործունեությունը,
- 8) մշակել սպասարկման մեթոդների և ձևերի կատարելագործմանն ուղղված ռազմավարություն: ստուգում է սպասարկման սկզբնական կազմակերպման համապատասխանությունը կոնկրետ գործառույթին,
- 9) հաղորդակցվել հաճախորդների հետ սիրալիք, ներկայացնել կազմակերպությունը և դրա յուրահատկությունները, կազմակերպել հաճախորդների հատուկ ծառայություններից օգտվելը (տաքսի, հյուրանոց, բժշկական օգնություն և այլն),
- 10) իր իրավասությունների շրջանակներում լուծել հաճախորդի մոտ առաջացող հնարավոր խնդիրները, անհրաժեշտության դեպքում խնդիրը ներկայացնել իր վերադասին,
- 11) վարել բանակցություններ, նախագծել և ձևավորել աշխատակազմ՝ ըստ կազմակերպության կառուցվածքային,
- 12) կազմել հաստիքացուցակը, մշակել աշխատակիցների աշխատանքի նկարագրությունները,
- 13) կատարել աշխատանքի բաշխում և սահմանել աշխատավարձը,
- 14) վերահսկել աշխատակիցների աշխատանքը և հարթել կոնֆլիկտները աշխատակազմի ներսում, կիրառել մոտիվացիոն համակարգ,
- 15) իրականացնել աշխատակազմի վերապատրաստում: հաստատել բյուջեն և/ կամ համաձայնեցնել այն ավագ ղեկավարության հետ,
- 16) վերահսկել բյուջեի և վճարումների արձանագրությունները և վերանայել ֆինանսական գործարքները՝ համոզվելու համար, որ ծախսերը արդարացված են և նախատեսված են բյուջեով,
- 17) վերլուծել ծախսերի արդյունավետությունը մշակել մարկետինգի ռազմավարություն՝ նպատակների սահմանում, թիրախային շուկայի և գնային ռազմավարություն,
- 18) իրականացնել PR միջոցառումներ,
- 19) կազմակերպել ապրանքատեսակների կամ ծառայությունների ցուցադրման, խթանման և վաճառքի համար անհրաժեշտ միջոցառումներ,
- 20) կազմել հաշվետվություններ ընդունված, օգտագործված, մնացորդ և վնասված ռեսուրսների վերաբերյալ,
- 21) կնքել պայմանագրեր,
- 22) գնահատել համագործակցության արդյունավետությունը:

ԳԼՈՒԽ 3.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅԱՆՋՆԵՐ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0210 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ

9. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

- 1) մասնագիտական գործունեության բնագավառի կարողություններն ու հմտությունները ձեռք բերելու համար պահանջվող ծավալով տեսական ու գործնական գիտելիքների յուրացում,
- 2) աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում աշխատանքային կոլեկտիվի անդամների և ղեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողության ձևավորում,
- 3) ինչպես տիպական, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում մասնագիտական հարցերի լուծումների տարբերակներ առաջարկելու համար անհրաժեշտ կարողությունների ձևավորում,
- 4) մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը որոշակի սոցիալական և էթիկական հարցերի հետ որպես մեկ ամբողջություն դիտարկելու, ակտիվ քաղաքացիական գիտակցության դրսևորման կարողության ձևավորում,
- 5) մասնագիտական գործունեության գործառնությունները կիրառվող նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտությունների ձևավորում,
- 6) ինքնազարգացման և մասնագիտական կատարելագործման նպատակով իր և աշխատակիցների ուսումնառության կարիքները գնահատելու, դրանք իրագործելու ուղիներն առաջարկելու կարողության ձևավորում,
- 7) մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի տեղեկատվության գոյություն ունեցող աղբյուրներից օգտվելու, անհրաժեշտ տեղեկատվությունը ձեռք բերելու կարողության ձևավորում,
- 8) աշխատանքային խմբի գործունեությունը կազմակերպելու, խմբի անդամներին ուղղորդելու, նրանց անհատական հնարավորությունները գնահատելու և արդյունավետ օգտագործելու հմտությունների զարգացում,
- 9) ընթացիկ մասնագիտական խնդիրների լուծման ժամանակ ռազմավարական մոտեցումների տարրեր կիրառելու կարողությունների ձևավորում:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՊԱՅԱՆՋՆԵՐ 0210 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ

10. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

- 1) իմանալ ՀՀ Սահմանադրության, սովյալ բնագավառի աշխատանքները, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,
- 2) տիրապետել հայոց լեզվին,
- 3) հաղորդակցվել երկու օտար լեզուներով,
- 4) պատկերացում ունենալ առողջ կենսակերպի մասին, տիրապետել ֆիզիկական կատարելագործման ունակություններին և հմտություններին,

- 5) դրսևորել ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի որոշակի իմացություն,
- 6) պատկերացում ունենալ անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների մասին,
- 7) իմանալ հոգեբանության, միջանձնային փոխհարաբերությունների վարվելակերպի տարրերը,
- 8) իմանալ տնտեսագիտության տեսության հիմնադրույթները, մակրոտնտեսության և միկրոտնտեսության օրենքները, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունները:

11. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

- 1) ծանոթ լինել էկոլոգիական հիմնական հասկացություններին, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրներին,
- 2) պատկերացում ունենալ արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետել արտակարգ իրավիճակներում գործելու սկզբունքներին, ծանոթ լինել փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառույցներին և փրկարարական տեխնիկային, կարողանալ օգտագործել անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը պետք է ըստ աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլների ապահովի շրջանավարտի կողմից առանցքային հմտություններին տիրապետում:

13. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ըստ աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլների ապահովի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների ձեռքբերում:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՊԱՅԱՆՋՆԵՐ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0210 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՍՊԱՍԱՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ

14. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտությամբ մասնագետի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում ուսումնական գործընթացն իրականացնում են մանկավարժական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի աշխատողները:

2) Հաստատության մանկավարժական աշխատողների կազմում ընդգրկվում են դասախոսներ, արտադրական ուսուցման վարպետներ: Դասախոսական անձնակազմի աշխատողները, որպես կանոն, պետք է ունենան իրենց կողմից ուսուցանվող դասընթացի գծով բարձրագույն մասնագիտական կրթություն: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները պարապող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

3) Ուսումնական պրակտիկական վարող արտադրական ուսուցման վարպետը կարող է ունենալ ինչպես բարձրագույն մասնագիտական, այնպես էլ միջին մասնագիտական կրթություն, մասնագիտական

աշխատանքի փորձ: Առանձին մասնագիտությունների գծով ուսումնական պրակտիկան կամ նրա որոշակի մասերը կարող է վարել նաև արհեստագործական կրթություն և բավարար մասնագիտական որակավորում ունեցող արհեստավորը:

4) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

15. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահովված լինի ուսանողի համար նատչելի տեղեկատվական նյութերով (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա), ինչն, ըստ բովանդակության պետք է համապատասխանի մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների լրիվ ցանկին: Այդ առարկաների և մոդուլների, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բոլոր ձևերի գծով (տեսական, գործնական պարապմունքների, ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների, կուրսային և դիպլոմային աշխատանքների) պետք է առկա լինեն դասագրքեր, ուսումնամեթոդական, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցեր, գործնական խաղերի սցենարներ, թեստային հանձնարարականների հավաքածուներ, ալգորիթմներ, մեթոդական մշակումներ, ցուցումներ, երաշխավորություններ, տեղեկատվական գրականություն, դիտողական նյութեր, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման նյութեր:

16. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքների,
- բ. օտար լեզվի,
- գ. հունանիտար առարկաների,
- դ. տնտեսագիտական,
- ե. սպասարկման կազմակերպման,
- զ. զբոսաշրջության և հյուրանոցային գործի,
- է. հասարակագիտական առարկաների:

2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. անհատական համակարգիչների,
- բ. լինգաֆոնային,
- գ. տեսատեխնիկայի,
- դ. ծառայությունների կազմակերպման:

3) Սպորտային համալիր՝

- ա. մարզադահլիճ,
- բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

17. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանցանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները:

2) Ուսումնառության ընթացքում ուսանողի բեռնվածությունը պարտադիր լսարանային պարապմունքներով չպետք է գերազանցի շաբաթական 36 ժամը, ինչը նաև ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալն է, ընդ որում՝ նշված ծավալը չի ներառում նախասիրական առարկաների պարապմունքները, խորհրդատվությունները և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքները:

3) Ռեսուրսական խմբի համար սահմանվում են խորհրդատվության ժամեր յուրաքանչյուր ուսումնական տարում մինչև 100 ժամ:

4) Ռեսուրսական տարվա սկիզբը և ավարտը բոլոր կուրսերում որոշվում է ուսումնական պլաններով:

5) Նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (ոչ ավել, քան շաբաթական 4 ժամ՝ առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

6) Հեռակա ձևով ուսուցման դեպքում ուսումնական տարվա ընթացքում դասախոսների հետ ուսանողների պարապմունքների ծավալը պետք է կազմի ոչ պակաս, քան 160 ժամ:

18. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի որոշակի մասի ուսուցումն իրականացվում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների ձևով: Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողները կատարելագործում են իրենց գործնական հմտությունները:

2) Պրակտիկայի տևողությունը սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով:

3) Պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները:

4) Պրակտիկաների անցկացումը վարում են արտադրական ուսուցման վարպետները, դասախոսները:

5) Ռեսուրսական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում ու տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական, ուսումնա-արտադրական արհեստանոցներում, ուսումնական տնտեսություններում, ուսումնափորձական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև արտադրական կազմակերպություններում, հաստատություններում :

6) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

19. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու ընթացքում ուսանողների միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսուցման ընթացքը վերահսկելու և արդյունքների ձեռքբերումը գնահատելու նպատակով անց է կացվում ուսանողների միջանկյալ ատեստավորում, իսկ որակավորում շնորհելու համար՝ շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորում:

2) Միջանկյալ ատեստավորում կարող է անցկացվել ինչպես ուսումնական կիսամյակի ընթացքում այնպես էլ վերջում:

3) Ռեսուրսական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ներառվող նյութի ծավալի և ժամկետների մասին:

4) Միջանկյալ ատեստավորման համար ընտրված ուսումնական նյութը չի կարող ավելին լինել երկու անընդմեջ կիսամյակների նյութից:

5) Շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով:

6) Պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա հանդգնել սույն չափորոշչով 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտությանը մասնագետի համար սահմանված պահանջներին շրջանավարտի համապատասխանության մեջ:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0210 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՍՊԱՍԱՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ ՊԱՐՁԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացվում է համաձայն աղյուսակ 3-ում բերված օրինակելի ուսումնական պլանի:

21. Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունը օրինակելի ուսումնական պլանը կիրառելիս՝

- 1) սույն չափորոշչով սահմանված օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա կազմում և հաստատում է աշխատանքային ուսումնական պլանը,
- 2) աշխատանքային ուսումնական պլանը կազմելիս կարող է մինչև 5% չափով փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը,
- 3) կարող է փոփոխել առանձին առարկաների և մոդուլների ծրագրային նյութի բովանդակությունը 15%-ի սահմաններում՝ չփոփոխելով արդյունքները և կատարման չափանիշները,
- 4) առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշում է տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,
- 5) պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշում է ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,
- 6) մասնագիտական առարկաների և մոդուլների ուսումնական ծրագրերը կազմելիս հաշվի է առնում գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,

7) ընտրում է շրջանավարտների՝ սույն չափորոշիչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերից մեկը:

Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարկման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»

Մոդուլի դասիչը	ՀՂԴ 4 - 09 - 001
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը նախատեսված է այն անձանց համար, ովքեր կարիք ունեն գարգացնելու և ամրապնդելու հաղորդակցության իրենց ունակությունները: Մոդուլը կարելի է յուրացնել ոչ միայն մասնագիտական ուսումնառությանը զուգընթաց, այլև առանձին, քանի որ այն պարունակում է ընդհանուր կրթության և անձի զարգացման տարրեր: Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը ձեռք կբերի հաղորդակցության համար էական նշանակություն ունեցող ունակություններ, ինքնավստահություն, որպեսզի կարողանա արդյունավետ և ակտիվ կերպով դրսևորվել աշխատանքային ու մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ինչպես նա՝ անձնական կյանքում:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման կարգով և ակադեմիկական կարգով:
Ուսումնառության արդյունք 1	Սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության անձնական նպատակները, բ. ճիշտ է պլանավորում և կիրառում ուսումնառության անձնական նպատակների ձեռքբերմանն ուղղված ուսումնառության գործընթացները, գ. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության տարբեր եղանակները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդում կատարել պարզ թեմաների և տեքստերի մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. օգտագործում է բանավոր և գրավոր խոսքի համապատասխան կառուցվածք, բ. հաղորդումը պարունակում է պարզ տեղեկատվություն, կարծիքներ կամ գաղափարներ, գ. տեղեկատվության առանձնացում /խմբավորումը կատարում է նպատակային, դ. հաղորդումը իրականացնում է՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և լսարանը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Նախաձեռնել, պահպանել, եզրափակել երկխոսություններ և քննարկումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կիրառում «ակտիվ ունկնդրման» ժամանակ օգտագործվող հմտությունները, (պարզաբանումներ ստանալու ձգտումը, գրառումներ կատարելը, ամփոփելը), բ. ազատ կերպով ձևակերպում, արտահայտում և պաշտպանում է իր գաղափարները, տեսակետներն ու կարծիքները, գ. ցուցաբերում է համոզելու կարողություն, դ. կատարում է ճիշտ ամփոփում /եզրափակում:
Ուսումնառության արդյունք 4	Մեկնաբանել սխեմաներ, աղյուսակներ, դիագրամներ, քարտեզներ և նկարներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նախանշում սխեմաների, աղյուսակների, դիագրամների, քարտեզների և նկարների նշանակությունը և նրանց միջև եղած տարբերությունները, բ. ճիշտ է մեկնաբանում առաջադրված սխեմաները, աղյուսակները, դիագրամները, քարտեզները և նկարները, գ. մեկնաբանման ընթացքում օգտագործում է խոսքի համապատասխան կառուցվածք:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել փաստաթղթավորում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում տարբեր փաստաթղթերը՝ ըստ դրանց նշանակության, բ. ճիշտ է նախանշում տարբեր փաստաթղթերի օգտագործման տեղն ու դերը, գ. ճիշտ է կատարում տարբեր տեսակի տեղեկատվությունների փաստաթղթավորումը:

ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ` «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱԱՕ – 4-09-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել արտադրական կազմակերպություններում աշխատանքային անվտանգության պահպանման, աշխատանքի պաշտպանության միջոցառումների իրականացման և առաջին օգնության կազմակերպման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Սահմանել աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական դրույթները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության վերաբերյալ իրավական ակտերը. բ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպություններում աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման ներքին նորմատիվային փաստաթղթերը. գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների խախտման հետ կապված պատասխանատվությունը. դ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության ձևերը և մեխանիզմները: ե. ճիշտ է ներկայացնում արտադրությունում դժբախտ դեպքերի և պատահարների հետաքննության, փաստաթղթավորման և հաշվառման կարգը. զ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրության տարբեր մակարդակների ղեկավարների պատասխանատվությունը աշխատանքի պաշտպանության նորմերի պահպանման վերաբերյալ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները կազմակերպություններում, հիմնարկներում:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սարքավորումների, մեխանիզմների շահագործման անվտանգության տեխնիկայի հիմնական պահանջները. բ. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը. գ. ճիշտ է ներկայացնում հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները. դ. ճիշտ է ներկայացնում ճնշման տակ աշխատող սարքավորումների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի պահանջները.
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի հասկացությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական միկրոկլիմայի նկատմամբ նորմատիվային պահանջները. գ. ճիշտ է թվարկում արտադրական աղմուկից և ցնցումներից պաշտպանվելու միջոցները. դ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական լուսավորվածությանը ներկայացվող պահանջները և նորմերը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին բուժօգնություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ցուցադրում արհեստական շնչառության իրականացումը. բ. ճիշտ է ցուցադրում սրտի աշխատանքի վերականգնման իրականացումը. գ. ճիշտ է ցուցադրում արյան հոսքի դադարեցման իրականացումը և ճիշտ է դնում վիրակապ. դ. ճիշտ է վիրակապում կոտրվածքները. ե. ճիշտ է ցուցադրում այրվածքների դեպքում առաջին օգնության ցուցաբերումը. զ. ճիշտ է ցուցադրում էլեկտրահարման դեպքում առաջին օգնության իրականացումը:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ` «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	

Մոդուլի դասիչը	ԸԱՅ 4 -09-001
Մոդուլի նպատակը	Սովորողին գիտելիքեր տալ աշխատանքային գործունեության ընթացքում հաջողության հասնելու նախապայմանների մասին, ինչպես նաև ձևավորել ցանկացած բնագավառում անհրաժեշտ աշխատանքային կուլտուրա և էթիկա դրսևորելու, ղեկավարի և գործընկերների հետ արդյունավետ հարաբերվելու, առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու և համապատասխան լուծումներ տալու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Տիրապետել աշխատանքի տեղավորվելու կարողությունների
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում գործող աշխատանքային օրենսգրքի անհրաժեշտ դրույթները. բ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի որոնման ժամանակակից միջոցները և տեխնոլոգիաները, աշխատանքի ընդունվելու և աշխատանքից ազատվելու համար անհրաժեշտ բոլոր գործընթացները. գ. ճիշտ է կազմում գրավոր ինքնակենսագրություն (CV). դ. ճիշտ և մանրամասն բանավոր ներկայացնում է իր կենսագրությունը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Դրսևորել անհրաժեշտ վերաբերմունք աշխատանքի և աշխատավայրի նկատմամբ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի և շրջապատի նկատմամբ դրական տրամադրվելու կարողությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում գործերը նկերների նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի և արդյունավետորեն հարաբերվելու օրինակներ. գ. առաջադրված իրավիճակում ցուցաբերում է պատասխանատվության դրսևորումներ. դ. ցուցաբերում է գործընկերոջը և ղեկավարին ուշադիր լսելու և հասկանալու դրսևորումներ:
Ուսումնառության արդյունք 3	Տիրապետել աշխատանքի կուլտուրային և էթիկային, արդյունավետ աշխատել թիմում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության նպատակները, արժեքները և կիրառվող ընդհանուր աշխատանքային մեթոդները, աշխատանքային և միջանձնային հարաբերությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային աշխատանքի հիմնական սկզբունքները. գ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային խնդիրների լուծման մեթոդները, դ. թիմային աշխատանքի առաջադրված իրավիճակում դրսևորում է անհրաժեշտ վարքագիծ՝ ցուցաբերելով փոխօգնություն, համբերատարություն, նվիրվածություն աշխատանքին և ընկերներին: ե. ճիշտ վերաբերմունք է դրսևորում և հարգալից է կոնֆլիկտային գործընկերների նկատմամբ. զ. առաջարկում է խնդրի ճիշտ լուծումներ առաջադրված պրոբլեմային իրավիճակում:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները և պատշաճ հարաբերվել ղեկավարի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում աշխատանքային կարգապահության և ճշտապահության կարևորությունը. բ. ճիշտ է ներկայացնում ղեկավարի հետ հարաբերվելու ձևերը, իր և ղեկավարի իրավունքներն ու պարտականությունները. գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի արդյունավետության ու որակի ապահովման ընդհանուր սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Դրսևորել քննադատական մտածողություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գնահատում տեղեկատվության հուսալիության և զգացմունքայնության աստիճանը. բ. ստացած տեղեկատվությունը ճիշտ և արդյունավետորեն համադրում է առկա գիտելիքների հետ. գ. իրականացնում է կառուցողական քննադատություն և ճիշտ է բացատրում կառուցողական քննադատության կարևորությունը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Կառավարել սթրեսը և ժամանակը, լուծել պրոբլեմներ և կոնֆլիկտներ»
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սթրեսի կանխարգելման և անխուսափելի սթրեսին դիմակայելու մեթոդները.

	<p>բ. ճիշտ է կազմում իր աշխատաքնային պլանը (պայմանական աշխատանքային պլան).</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի արդյունավետ օգտագործման միջոցները:</p> <p>դ. բացահայտում է և ճիշտ է սահմանում պրոբլեմը տրված իրավիճակում,</p> <p>ե. ճիշտ է վերլուծում պրոբլեմը, տալիս է լուծման ճիշտ տարբերակ և գնահատում արդյունքը.</p> <p>զ. բացահայտում է ցանկացած կոնֆլիկտի պատճառները.</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի կանխարգելման եղանակները, կարողանում է դրանց տալ արագ ու արդյունավետ լուծումներ:</p>
--	---

Աղյուսակ 2

Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարկման կազմակերպում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՐԿՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4 - 09 - 001
Մոդուլի նպատակը	<p>Մոդուլի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ ուսումնասիրվող լեզվի աշխարհագրության, պատմության, հասարակական և մշակութային առանձնահատկությունների, սովորույթների, ավանդույթների և կենցաղի մասին, հաղորդվող տեղեկատվությանը զուգահեռ սովորողի մոտ ձևավորել համեմատելու, վերլուծելու, ներկայացնելու կարողություններ:</p> <p>Ավարտելով մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա օտար լեզվով ներկայացնել տվյալ երկրի յուրահատկությունները, առօրյան, նաև պետական կառուցվածքը, քաղաքական համակարգը, պետական կրոնները, մշակութային կյանքը և արժեքները:</p>
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար նակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի պատմական առանցքները, լեզուն և զարգացման փուլերը՝ համեմատելով իր երկրի հետ:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի մասին առաջին հիշատակումները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում կարևոր պատմական իրադարձությունները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի լեզուն, նրա զարգացումը և գրավոր խոսքի ստեղծման առաջին հիշատակումները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում երկրի պետական խորհրդանիշները</p> <p>ե. համեմատում է իր երկրի հետ:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Նշել և ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի աշխարհագրական դիրքը, վարչական բաժանումը և բնակչությունը՝ համեմատելով իր երկրի հետ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի աշխարհագրական դիրքը (բաղկացուցիչ և հարևան երկրները) , վարչական բաժանումը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի աշխարհագրական դիրքի ազդեցությունը երկրի տնտեսության վրա,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի բնակչության պայմանները (գետերը, լեռները), բուսական աշխարհը,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի բնակչության կազմը, կենսամակարդակը, խտությունը, էթնո-լեզվական առանձնահատկությունները</p>

	ե. համեմատում է իր երկրի հետ:
ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅՄԱՆ արդյունք 3	Ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի կրթական համակարգը՝ համեմատելով իր երկրի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի կրթական համակարգը, դրա առանձնահատկությունները, բ. ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի միջնակարգ կրթական համակարգը, գ. ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի մասնագիտական կրթության և ուսուցման համակարգը, դ. ճիշտ է ներկայացնում հայտնի համալսարանները, ե. ճիշտ է ներկայացում մասնավոր կրթական համակարգի առանձնահատկությունները զ. համեմատում է իր երկրի հետ:
ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅՄԱՆ արդյունք 4	Ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի պետական կառուցվածքը՝ համեմատելով իր երկրի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում իշխանությունների բաժանման սկզբունքները, նրանց ներքին կառուցվածքները, գործառույթները, բ. ճիշտ է ներկայացնում ընտրական կարգը, գ. ճիշտ է նշում և ներկայացնում քաղաքական կուսակցությունները, նրանց ծրագրերի առանցքային կողմերը դ. համեմատում է իր երկրի հետ:
ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅՄԱՆ արդյունք 5	Նշել և ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի մշակութային արժեքների, հիմնական տեսարժան վայրերը, խոշոր քաղաքները՝ համեմատելով իր երկրի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նշում և ներկայացնում տվյալ երկրի խոշոր քաղաքները, նրանց պատմական և տնտեսական արժեքները, բ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ քաղաքների հիմնական տեսարժան վայրերը՝ նշելով նրանց պատմությունը և մշակութային արժեքները գ. համեմատում է իր երկրի հետ:
ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅՄԱՆ արդյունք 6	Նշել և ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի ազգային տոները, ծեսերը, ավանդույթները՝ համեմատելով իր երկրի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի ազգային տոները, ծեսերն ու ավանդույթները, բ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի կրոնը և եկեղեցական տոները գ. համեմատում է իր երկրի հետ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԼԵԶՈՒՆ ՈՐՊԵՍ ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՄԱՆ ԱՌԱՐԿԱՎ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4 - 09 - 002
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ լեզվի, դրա հատկանիշների և գործառույթների, ինչպես նաև լեզվի բնույթի, ծագման, զարգացման, ծագումնաբանական և տիպաբանական դասակարգումների վերաբերյալ
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար նակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅՄԱՆ արդյունք 1	Իմանալ լեզվի հիմնական հատկանիշները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է որոշում տվյալ լեզվի բնույթը բ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի երկկողմանի միավորներն իբրև արտահայտության և բովանդակության տարբեր բարդություն ունեցող միասնություններ գ. ճիշտ է ներկայացնում հաղորդակցման ակտի թեմա-ռեմատիկ հորինվածքը դ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի դերակատարությունները հասարակության կյանքում
ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅՄԱՆ արդյունք 2	Իմանալ լեզվի ծագումը և զարգացումը

Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում լեզուների ծագման հիմնական տեսությունները, լուսաբանում է լեզվի ծագման խնդիրը լեզվաբանական գիտության վերջին նվաճումների լույսի տակ, ճիշտ է խմբավորում դրանք բնական և հասարակական կոչված խմբերում</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի զարգացման պարզագույն ըմբռնումներն ու դրանց ժամանակակից մեկնաբանությունները, շարժման և դադարի, էներգիայի և էրգոնի, սինխրոնիայի և դիսխրոնիայի հետ դրա կապը</p> <p>գ. ճիշտ է տարբերակում լեզվի զարգացման ներքին և արտաքին դրդիչները</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում հին հույների ֆյուսեյ և թեսեյ տեսություններն իրի և անվան կապի մասին</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ լեզուների ծագումնաբանական և տիպաբանական դասակարգումները, դրանց ընդհանրությունները և տարբերությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում լեզվաընտանիք, լեզվաճյուղ, հեռու և մոտիկ ցեղակցության լեզուներ, նախալեզու, քույր և եղբայր լեզուներ հասկացությունները հնդեվրոպական լեզվաընտանիքի նյութի հիման վրա</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում լեզուների ձևաբանական դասակարգումը, տիպերը, ընդհանրություններն ու տարբերությունները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում լեզուների տիպաբանական դասակարգումը նախնական պարզագույն վիճակից մինչև ժամանակակից տիպաբանական համակարգը</p> <p>դ. ճիշտ է տարբերակում լեզվաընտանիքի և լեզվամիության առանձնահատկությունները</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ լեզու, բարբառ և ժարգոն հասկացությունները, դրանց ընդհանրություններն ու տարբերությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխարհի լեզվական քարտեզը</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի հատկանիշներն ու սահմանումները</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում լեզու – լեզու, լեզու - բարբառ , բարբառ - բարբառ - բարբառ հեռերը</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում մասնագիտական լեզու – համաժողովրդական լեզու ոլորտների ընդհանրություններն ու տարբերությունները</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում բառապաշար, եզրութապաշար, անվանակարգ ոլորտների ընդհանրություններն ու տարբերությունները:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԼԵԶՈՒՆ ՈՐՊԵՍ ԼԵԶՈՒՆԵՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՂ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՉԱՄԱԿԱՐԳ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՄ 4 - 09 - 003
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ լեզվաբանություն մակրոգիտության, դրա տեղի և դերի մասին՝ բոլոր, հատկապես հասարակական գիտությունների շարքում:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՄ 4-09-002 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ պատմահամեմատական լեզվաբանությունը որպես գիտական լեզվաբանության առաջին ճյուղ և պատմահամեմատական մեթոդի տեսական և գործնական սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում պատմահամեմատական լեզվաբանության ստեղծման նախադրյալները</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում պատմահամեմատական լեզվաբանության հիմնադիրներին և առաջին գիտական լեզվաբանության ձևավորման ընթացքը</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում լեզուների ցեղակցության գաղափարը գիտականորեն հիմնավորող առաջին ներկայացուցիչների գործունեությունը հնդեվրոպական լեզուների ոլորտում</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում պատմահամեմատական մեթոդի տեսական և գործնական սկզբունքները</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում լեզուների ծագումնաբանական դասակարգման ելությունն ու ընթացակարգը</p>

ՈՒՍՈՒՄՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Իմանալ «ընդհանուր լեզվաբանություն» գիտաճյուղը, «ընդհանուր համեմատությունների մեթոդը» և առնչությունը «մասնավոր լեզվաբանություն» գիտաճյուղին ու նրա ուսումնասիրության մեթոդներին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր լեզվաբանության հիմնական հասկացությունները բ. ճիշտ է տարբերակում անհատի լեզու, ազգային լեզու և համամարդկային լեզու հասկացությունները և ներկայացնում դրանց ընդհանուր կապերը գ. ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր համեմատությունների մեթոդի սկզբունքները դ. լեզվից վերցված պարզագույն օրինակների վրա ճիշտ է ցուցադրում ազգային լեզվի (քերականության) և մտածողության փոխազդեցությունն ու պատմական փոխալսմանավորվածությունը ե. ճիշտ է ներկայացնում մասնավոր լեզվաբանության նպատակը, խնդիրները և հիմնական հասկացությունները զ. ճիշտ է տարբերակում մասնավոր լեզվաբանության գիտական և նորմատիվ քերականությունների խնդիրներն ու նպատակները
ՈՒՍՈՒՄՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Իմանալ լեզվաբանական աշխարհագրություն գիտաճյուղը և նրա ուսումնասիրության մեթոդը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխարհագրական լեզվաբանության զարգացման նախադրյալները բ. ճիշտ է ներկայացնում բարբառների գիտական ուսումնասիրության անհրաժեշտությունը գ. ճիշտ է ներկայացնում բարբառների գիտական ուսումնասիրության մեթոդները դ. ճիշտ է բացատրում, որ բարբառները նույնքան հին են, որքան նախալեզուները
ՈՒՍՈՒՄՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Իմանալ «սոցիոլոգիզմ» ուղղությունը, դրա ժնկի և Փարիզի դպրոցները, Ֆ.դը Սոսյուրի երկատումները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սոցիոլոգիզմի առաջացման պատմական նախադրյալները բ. ճիշտ է ներկայացնում Ֆ. դը Սոսյուրի ծառայությունները պատմահամեմատական լեզվաբանության ոլորտում և նոր լեզվաբանական հիմնադրման գործում գ. ճիշտ է ներկայացնում Սոսյուրի լեզվաբանական տեսության կառույցը որպես երկատումների համակարգ դ. ճիշտ է ներկայացնում Սոսյուրի տեսության զարգացումը ժնկի և Փարիզի դպրոցների նրա աշակերտների և համախոհների կողմից ե. ճիշտ է ներկայացնում սոցիոլոգիզմի ազդեցությունը նկարագրական կառուցվածքային լեզվաբանության ձևավորման, զարգացման և տարածման գործում
ՈՒՍՈՒՄՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Իմանալ «կառուցվածքային լեզվաբանություն» ուղղությունը և դրա չեխական, դանիական, ամերիկյան, լոնդոնյան և խորհրդային դպրոցները, դրանց բերած մեթոդական նորությունները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում չեխական ֆունկցիոնալ կառուցվածքային լեզվաբանական դպրոցը և նրա բերած գիտական-մեթոդական նորությունները բ. ճիշտ է ներկայացնում Կոպենհագենի համալսարանի կառուցվածքային լեզվաբանական գլոսեմատիկա դպրոցը իբրև ունիվերսալ քերականություն գ. ճիշտ է ներկայացնում ամերիկյան Յելում և Մասաչուսեթս նահանգում ձևավորված կառուցվածքային լեզվաբանական դպրոցներն ու նրանց բերած գիտական-մեթոդական նորությունները դ. ճիշտ է ներկայացնում խորհրդային և հայկական կառուցվածքաբանական դպրոցները և նրանց դեմ մղվող պայքարը ե. ճիշտ է ներկայացնում կառուցվածքային լեզվաբանության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԼԵԶՎԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4 - 09 - 004
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիք լեզվի երկու գոյաձևերի՝ իբրև համակարգ և կառուցվածք, նրանց փոխակերպումների, միավորների և նրանց միջև գործող հարաբերությունների, որոնց գործարկումով հնարավոր է դառնում կատարել հասարակության համար լեզվի կարևորագույն դերի՝ հաղորդակցման մասին:

Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՄ 4-09-002, ԹՐՄՄ 4-09-003 մոդուլները
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Տարբերել «լեզվի համակարգ» և «լեզվի կառուցվածք» հասկացությունները, իմանալ «լեզու» և «լեզվաբանություն» հասկացությունների բաղադրիչների հարաբերությունները՝ որպես լեզվի կառուցվածքային մակարդակներ և լեզվաբանության բաժիններ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում «լեզվի մակրոհամակարգ» հասկացությունը՝ որպես միկրոհամակարգերի համակարգ բ. ճիշտ է ներկայացնում «լեզվի կառուցվածք» հասկացությունը՝ որպես լեզվական մակարդակների ենթադասություն գ. ճիշտ է ներկայացնում «լեզվի մակարդակ» և «լեզվաբանության բաժիններ» հարաբերակցությունը դ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի մակարդակները դրանց միավորներն ու նրանց միջև գործող հարաբերությունները սահմանելու ընթացակարգը ե. ճիշտ է ներկայացնում լեզվաբանության բաժիններն ու ենթաբաժինները
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ «լեզվի հնչույթային մակարդակ» և «հնչյունաբանություն» հասկացությունների հարաբերակցությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հնչույթային մակարդակի միավորների ինտեգրալ հատկանիշները, միավորների բնութագրերը բ. ճիշտ է ներկայացնում հնչույթ-հնչյուն տարբերակումը, հնչույթի սահմանումները, տարբերակիչ հատկանիշն իբրև լեզվի արտահայտության պլանի նվազագույն միավոր և հնչույթային համակարգերի առանձնահատկությունները գ. ճիշտ է ներկայացնում հնչյունների ֆիզիկական և ֆիզիոլոգիական հատկանիշներն ու դրանց բնութագրերը դ. ճիշտ է դասակարգում բառերի հնչյունային շղթայում կատարվող պատմական փոփոխությունները ե. ճիշտ է ներկայացնում հնչյունաբանության ենթաբաժինները և դրանց ուսումնասիրության առարկան զ. ճիշտ է ներկայացնում գրի ծագման, զարգացման և միմյանց փոխարինող տեսակների առանձնահատկությունները
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ «լեզվի ձևույթային մակարդակ» և «ձևաբանություն» հասկացությունների հարաբերակցությունը և քերականական կարգի կառուցվածքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի ձևույթների սահմանումը, տեսակների սահմանազատումը՝ ըստ արտահայտած իմաստի տիպերի և ըստ բառի կազմում գրված դիրքի բ. ճիշտ է ներկայացնում օբյեկտիվ իրականության լեզվական արտացոլման իմաստաբանական մակարդակները՝ ըստ փաստերի ընդհանրացման ու վերացարկման աստիճանների գ. ճիշտ է ներկայացնում արմատական ձևույթների ձևաիմաստային և գործառական առանձնահատկությունները դ. ճիշտ է ներկայացնում բառակազմական/ածանցական ձևույթների ձևաիմաստային և գործառական առանձնահատկությունները ե. ճիշտ է ներկայացնում վերաբերական ձևույթների ձևաիմաստային և գործառական առանձնահատկությունները զ. ճիշտ է ներկայացնում «քերականական կարգ», «քերականական իմաստ» և «քերականական արտահայտության միջոցներ» հասկացություններն ու նրանց հետ կապված հասկացական ապարատը է. ճիշտ է ներկայացնում քերականական իմաստների արտահայտության քերականական տեխնիկաները
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ «լեզվի նշանային մակարդակ» և «բառագիտություն (նշանագիտություն)» հասկացությունների հարաբերակցությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է տալիս բառույթի սահմանումն իբրև լեզվական նշան, դրա հետ կապված սուբյեկտիվ և օբյեկտիվ դժվարությունները բ. ճիշտ է ներկայացնում բառի ստուգաբանական և ըստ ներքին ձևի վերլուծության օրինաչափությունները

	<p>գ. ճիշտ է ներկայացնում բառիմաստի բաղադրիչները, բառույթի բառակազմական և իմաստակազմական կաղապարները, սուբյեկտիվ և օբյեկտիվ, ուղիղ և փոխաբերական իմաստները բառույթում, սեմա, սեմեմա, սեմանտեմա հասկացությունները</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի կայուն բառակապակցությունների/դարձվածքների տեսակները, իմաստային դաշտերը, թարգմանական համարժեքների ստացման ուղիները</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում բառապաշարի տարբեր դասակարգումները, բառարաններում գրառման տեխնոլոգիան, բառարանների տեսակները</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում բառույթի ուսումնասիրությամբ զբաղվող բաժինները</p>
ՈՒՍՈՒՆՆԱԶՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Իմանալ «լեզվի ստորոգական մակարդակ» և «շարահյուսություն» հասկացությունների հարաբերակցությունը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ստորոգական մակարդակի միավորների ընդհանուր բնութագիրը</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում շարույթը իբրև ստորոգական մակարդակի նվազագույն միավոր, շարույթի տեսակները լեզուներում, միահիմքությունը և բազմահիմքությունը</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում բառակապակցությունն ու դերբայական դարձվածն իբրև ստորոգական մակարդակի միավորներ</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում նախադասությունն իբրև ստորոգական մակարդակի և լեզվի գերագույն միավոր, նախադասության հիմնական հատկանիշները</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում խոսողի վերաբերմունքի դրսևորման լեզվական ձևերը</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում շարահյուսական արտահայտության միջոցները</p>
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՋԱՂՈՐԴԱԿՑԱՎԱՆ ՏԱՐՐԱՎԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎՈՎ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4 - 09 - 005
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողների բանավոր կապակցված խոսքի հմտությունները՝ ուշադրություն դարձնելով արտասանական հմտությունների զարգացմանը, զարգացնել գրավոր խոսքի հմտությունները՝ յուրացնելով տվյալ լեզվի ուղղագրական և քերականական տարրական կանոնները: Մոդուլի ընթացքում ուսանողը կսովորի գրել կարճ կապակցված տեքստեր իրեն հետաքրքրող ծանոթ թեմաներով, ձեռք կբերի բառապաշար , որը հնարավորություն կտա նրան տալ մարդկանց, կենցաղային կամ աշխատանքային գործունեության, նախընտրությունների պարզ նկարագրություն՝ որպես հասարակ արտահայտությունների կամ նախադասությունների հակիրճ շարք: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա օգտագործել պարզ նկարագրական լեզու, որպեսզի համեմատի առարկաներն ու անձնական իրերը, տալ իրադարձությունների և գործունեությունների կարճ, պարզ և հստակ նկարագրություն, գրել կապակցված պարզ տեքստեր:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՆՆԱԶՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Տիրապետել մոդուլի շրջանակներում սահմանված բառապաշարին և նկարագրել մարդկանց, շրջապատը, աշխատանքային կամ ուսումնական փորձառությունը, վարել կարճ երկխոսություն
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. թարգմանում է մոդուլի շրջանակներում սահմանված բառապաշարով կազմված նախադասություններ և արտահայտություններ օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը</p> <p>բ. նկարագրում է շրջակա միջավայրից վերցրած որևէ առարկա կամ երևույթ կամ ինչ-որ մարդու</p> <p>գ. վարում է կարճ երկխոսություն՝ օգտագործելով խոսքային էթիկետի հիմնական արտահայտությունները</p>
ՈՒՍՈՒՆՆԱԶՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Տալ իրադարձությունների և գործունեության կարճ և հստակ նկարագրություն
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. նկարագրում է առօրյա կյանքում տեղի ունեցող պատկերված կամ նկարում տեղի ունեցող իրադարձությունը</p> <p>բ. պատմում է իր աշխատելու կամ սովորելու պայմանների, առօրյա գործունեության մասին</p>

ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՅՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Պատմել մոդուլի շրջանակներում սահմանված բառապաշարի ծավալը չգերազանցող ոչ մեծ ծավալի տեքստ
Կատարման չափանիշներ	ա. պատմում է առաջադրված պարզ տեքստը բ. պատասխանում է տեքստի բովանդակությանն ուղղված հարցերին գ. նկարագրում է հերոսներից մեկին կամ տեքստում առկա որևէ երևույթ կամ իրադարձություն
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՅՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Գրել կապակցված տեքստեր հետաքրքրող ծանոթ թեմաներով՝ շաղկապելով, կարճ, անջատ տարրերի շարքն ու դրանք ներկայացնել գծային հաջորդականությամբ
Կատարման չափանիշներ	ա. առաջադրված թեմայում կարողանում է գրել տեքստ բ. տեքստը կապակցված է և ներկայացված է գծային հաջորդականությամբ
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՅՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Գրել հաղորդումներ կուտակած փորձի վերաբերյալ՝ նկարագրելով զգացմունքներն ու վերաբերմունքը պարզ կապակցված տեքստով
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է կարճ շարադրել իր հետ կատարված իրադարձությունը բ. շարադրանքում արտահայտում է իր զգացմունքներն ու վերաբերմունքը
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ ««ԲԱՆԱՎՈՐ ԵՎ ԳՐԱՎՈՐ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒՄ ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎՈՎ »	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-006
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողների բանավոր կապակցված խոսքի հմտությունները՝ ուշադրություն դարձնելով արտասանական հմտությունների զարգացմանը, զարգացնել գրավոր խոսքի հմտությունները՝ յուրացնելով տվյալ լեզվի ուղղագրական քերականական հիմնական կանոնները, Մոդուլի ընթացքում ուսանողը ձեռք կբերի համապատասխան բառապաշար, դարձվածքային միավորներ և արտահայտություններ, ինչը նրան հնարավորություն կտա մանրամասն նկարագրել ընդարձակ թեմաներ, որոնք մտնում են իր հետաքրքրությունների շրջանակների մեջ, բացատրել իր տեսակետը քննարկվող թեմայի վերաբերյալ՝ ներկայացնելով դրա դրական և բացասական կողմերը: Կսովորի գրել զանազան թեմաների շուրջ պարզ տեքստեր՝ զուգահեռելով և գնահատելով տարբեր աղբյուրներից քաղած տեղեկություններն ու փաստերը, ինչպես նաև կարճ բայց հիմնավոր հաշվետվություն կամ շարադրանք՝ ներկայացնելով տարբեր տեսակետների թեր և դեմ կողմերը և բացատրելով դրանք, գրել անձնական նամակներ՝ տրամադրելով նորություններ և արտահայտելով իր մտքերը: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա մասնակցել քննարկումների՝ արտահայտելով և հիմնավորելով իր կարծիքը, սահուն և կապակցված ներկայացնել կարդացած տեքստի կամ պատմվածքի բովանդակությունը, յուրացրած բառապաշարի շրջանակներում, գրել իր բնագավառին վերաբերող պարզ տեքստեր, հաշվետվություններ և անձնական բնույթի նամակներ
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՊՄ 4-09-005 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՅՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Տիրապետել մոդուլի շրջանակներում սահմանված բառապաշարին և մանրամասն նկարագրել ընդարձակ թեմաներ, որոնք մտնում են իր հետաքրքրությունների շրջանակների մեջ
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է տալ առաջադրված թեմայի մանրամասն նկարագրությունը բ. նկարագրությունը կատարում է մոդուլի շրջանակներում ձեռք բերված բառապաշարի հիման վրա
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՅՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Բացատրել իր տեսակետը քննարկվող թեմայի վերաբերյալ՝ ներկայացնելով դրա դրական և բացասական կողմերը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է արտահայտել սեփական կարծիքը՝ հիմնվելով ընթերցված կամ ունկնդրած տեքստի վրա բ. նշում է քննարկվող նյութի դրական և բացասական կողմերը և հիմնավորում դրանք

ՈՒՏՈՒՆՆԱԾՈՒԹՅԱՆ արդյունք 3	Վերարտադրել կարդացած տեքստը կամ պատմվածքը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է սահուն և կապակցված ներկայացնել կարդացած տեքստը կամ պատմվածքը՝ օգտագործելով մոդուլի շրջանակներում յուրացրած բառապաշարը բ. կարողանում է պատասխանել տեքստի բովանդակությանն ուղղված հարցերին
ՈՒՏՈՒՆՆԱԾՈՒԹՅԱՆ արդյունք 4	Գրել բնագավառին վերաբերող տարբեր թեմաների շուրջ պարզ տեքստեր՝ զուգադրելով և գնահատելով տարբեր աղբյուրներից քաղած տեղեկություններն ու փաստերը
Կատարման չափանիշներ	ա. առաջադրված թեմայի շուրջ գրում է ոչ մեծ ծավալի կապակցված տեքստ բ. օգտագործում է մոդուլի շրջանակներում յուրացրած բառապաշարը և քերականական կառույցները
ՈՒՏՈՒՆՆԱԾՈՒԹՅԱՆ արդյունք 5	Գրել հիմնավոր հաշվետվություն կամ շարադրանք՝ ներկայացնելով տարբեր տեսակետների թեր և դեմ կողմերը և բացատրել դրանք
Կատարման չափանիշներ	ա. գրում է հիմնավոր հաշվետվություն կամ շարադրանք՝ ներկայացնելով և բացատրելով որևէ տեսակետի թեր և դեմ կողմերը բ. շարադրանքում թույլ է տալիս քերականական և ուղղագրական սխալների նվազագույն քանակ
ՈՒՏՈՒՆՆԱԾՈՒԹՅԱՆ արդյունք 6	Գրել անձնական նամակներ՝ տրամադրելով նորություններ և արտահայտելով մտքեր
Կատարման չափանիշներ	ա. գրում է անձնական բնույթի նամակ առաջադրված թեմայով բ. նամակում արտահայտում է սեփական մտքերը գ. թույլ է տալիս ուղղագրական և քերականական սխալների նվազագույն քանակ
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ԵՐԿԻՍՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՏԵՔՍՏԵՐԻ ԿԱԶՄԱՆ ԵՎ ՎԵՐԱՐՏԱԴՐՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎՈՎ »	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-007
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի հմտությունները այն չափով, որպեսզի վերջինս կարողանա տալ բարձր առարկաների և երևույթների պարզ և մանրամասն նկարագրություն, պատմել պատմվածքներ՝ անրադառնալով նաև ենթաթեմաներին, բերել փաստարկներ և օրինակներ, վարել առօրյա և գործնական ոլորտի գրույցներ և անկաշկանդ պատասխանել գրուցակցի դիտողություններին, գրել իր բնագավառին վերաբերող միջին բարդության տեքստեր՝ մասամբ ծավալելով տեսակետները, գրել անձնական բնույթի նամակներ՝ արտահայտելով/նկարագրելով զգացմունքներն ու շեշտելով իրադարձության նշանակությունը, մեկնաբանել նամակակցի հաղորդած նորություններն ու տեսակետները: Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը կկարողանա վարել անձնական բնույթի գրույց, ներայացնել ընդհանուր թեմաներ ընդգրկող նյութեր, արտահայտել տեսակետներ, գրել մասնագիտական միջին բարդության տեքստեր, անձնական ոչ ծավալուն նամակներ, ինչպես նաև պատասխանել նմանատիպ նամակների:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՊՄ 4-09-005, ԹՐՄՊՄ 4-09-006 մոդուլները
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԾՈՒԹՅԱՆ արդյունք 1	Ներկայացնել կարճ նախապես պատրաստված նյութեր
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել նախապես պատրաստված նյութը բ. ներկայացված նյութում առկա են մոդուլի շրջանակներում յուրացրած հատուկ բառապաշարը
ՈՒՏՈՒՆՆԱԾՈՒԹՅԱՆ արդյունք 2	Շարադրել և վերարտադրել միջին բարդության տեքստի բովանդակությունը

Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է սահուն և կապակցված ներկայացնել կարդացած միջին բարդության տեքստը՝ օգտագործելով մոդուլի շրջանակներում յուրացրած հատուկ բառապաշարը բ. կարողանում է թեմայի շուրջ վարել ոչ բարդ գրույց գ. սպառիչ պատասխանում է թեմայի շուրջ ծավալվող հարցերին դ. կարողանում է տալ սեփական հարցադրումները
Ուսումնառության արդյունք 3	Գրել մասնագիտական թեմաների մասին միջին բարդության տեքստեր՝ մասամբ ծավալելով տեսակետներն ու դրանք հիմնավորելով լրացուցիչ կետերով ու համապատասխան օրինակներով
Կատարման չափանիշներ	ա. գրում է միջին բարդության տեքստ առաջադրված թեմայի վերաբերյալ բ. գրում է սեփական տեսակետները թեմայի վերաբերյալ դրանք հիմնավորելով լրացուցիչ կետերով ու համապատասխան օրինակներով
Ուսումնառության արդյունք 4	Գրել նամակներ՝ արտահայտելով/նկարագրելով զգացմունքներն ու շեշտելով իրադարձության նշանակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. գրում է նամակ առաջադրված թեմայով՝ արտահայտելով/նկարագրելով զգացմունքներն ու շեշտելով իրադարձության նշանակությունը բ. շարադրանքում թույլ է տալիս քերականական և ուղղագրական սխալների նվազագույն քանակ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ, ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՄԱԿԱՐԴԱԿ 1 »	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-008
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գործնական գիտելիքներ օտար լեզվի ընթերցանությունից, ինչը ներառում է հնչյունաբանական, բառապաշարային և քերականական գիտելիքներ, որոնք ձևավորում են ընթերցողական կարողություններ և հմտություններ օտար լեզվի դասընթացի առաջին փուլում՝ հիմնվելով ավագ դպրոցում ստացած գիտելիքների վրա:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ճիշտ առոգանությամբ և հնչերանգով կարդալ նախօրոք նախապատրաստած աղապտացված ուսումնական տեքստ
Կատարման չափանիշներ	ա. տեքստը կարդում է ճիշտ առոգանությամբ, շեշտադրումներով և սահուն
Ուսումնառության արդյունք 2	Ընկալել տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը և վերարտադրել այն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատասխանում տեքստի բովանդակությանն ուղղված հարցերին բ. ճիշտ է վերարտադրում տեքստի բովանդակությունը
Ուսումնառության արդյունք 3	Թարգմանել ուսումնական և պարզ տեղեկատվական տեքստը բառարանի օգնությամբ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է թարգմանում հատվածներ ոչ դժվար տեղեկատվական տեքստերից բ. ճիշտ է ներկայացնում տեքստի ոճական առանձնահատկությունները
Ուսումնառության արդյունք 4	Կռահել ուսումնական տեքստում հանդիպող անծանոթ բառերի իմաստները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տեքստի հիմնական բովանդակությունը 3-4 անծանոթ բառերի առկայության դեպքում.
Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել բառային աշխատանք տրված ուսումնական տեքստի շրջանակներում
Կատարման չափանիշներ	ա. տրված բառերից ճիշտ է առանձնացնում հոմանիշ և հակառիշ բառերը բ. ճիշտ է կատարում բառակազմական վերլուծություն /կառուցվածքային մակարդակում
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ, ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՄԱԿԱՐԴԱԿ 2 »	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-009

Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է՝ զարգացնել սովորողների օտար լեզվով ընթերցելու հմտությունները հիմնվելով մակարդակ 1-ում ստացած գիտելիքների վրա, խորացնելով և ամրապնդելով դրանք:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՄ 4-09-009 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողալ միջին բարդության ուսումնական տեքստ ճիշտ առոգանությամբ և հնչերանգով
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ առոգանությամբ, շեշտադրումներով և սահուն կարդում է տեքստը
Ուսումնառության արդյունք 2	Ընկալել միջին բարդության գեղարվեստական և տեղեկատվական տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը և վերարտադրի այն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատասխանում տեքստի ընդհանուր բովանդակությանն ուղղված հարցերին բ. համապատասխան բառապաշար է օգտագործում տեքստի խնդիրների շուրջ խոսելիս գ. տեքստի խնդիրները քննարկելիս ճիշտ է կիրառում միջին բարդության քերականական կառույցները
Ուսումնառության արդյունք 3	Տեքստից առանձնացնել անհրաժեշտ ինֆորմացիան
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ընտրում տեքստից անհրաժեշտ տեղեկություններ որոշակի թեմայով բ. կարողանում է ճիշտ ներկայացնել տեքստից քաղած տեղեկությունները
Ուսումնառության արդյունք 4	Ընկալել տեքստի կարևոր մանրամասները և մատնանշել առանցքային բառերը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ընտրում տեքստից կարևոր մանրամասները. բ. ճիշտ է ընտրում տեքստից առանցքային բառերը վերլուծության և վերարտադրության նպատակով
Ուսումնառության արդյունք 5	Կռահել ուսումնական տեքստում հանդիպող անծանոթ բառերի իմաստները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տեքստի հիմնական բովանդակությունը 4-6 անծանոթ բառերի առկայության դեպքում
Ուսումնառության արդյունք 6	Կատարել բառային աշխատանք տրված ուսումնական տեքստի շրջանակներում:
Կատարման չափանիշներ	ա. տեքստի առանցքային բառերը ճիշտ է փոխարինում համապատասխան հոմանիշներով և կարողանում է տալ այդ բառերի հակառակները. բ. ճիշտ է ներկայացնում տեքստի բազմիմաստ բառերի տարբեր իմաստները. գ. ճիշտ է կատարում բառակազմական վերլուծություն /կառուցվածքա-իմաստային մակար-դակում/:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ, ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՄԱԿԱՐԴԱԿ 3»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՄ 4-09-010
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է՝ զարգացնել սովորողների օտար լեզվով ընթերցելու հմտությունները հիմնվելով մակարդակ 1-2-ում ստացած գիտելիքների վրա, խորացնելով և ամրապնդելով դրանք:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՄ 4-09-008, ԹՐՄՄ 4-09-009 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողալ միջին բարդության ուսումնական, գեղարվեստական և տեղեկատվական տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը և վերարտադրել այն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատասխանում տարբեր բնագավառների տեքստերի բովանդակությանն ուղղված հարցերին. բ. ճիշտ է ներկայացնում միջին բարդության ուսումնական, գեղարվեստական և տեղեկատվական ցանկացած տեքստ իրեն հատուկ բառապաշարով

Ռեսուրսային աղբյուր 2	Ինքնուրույն կարողալ և հասկանալ ծավալուն միջին բարդության գրականություն և հակիրճ վերարտադրել բովանդակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ճիշտ կազմել ինքնուրույն կարդացած տեքստի սեղմ բովանդակությունը բ. ճիշտ է վերարտադրում ընթերցած տեքստի բովանդակությունը իր համապատասխան բառապաշարով և քերականական կառույցներով
Ռեսուրսային աղբյուր 3	Քննարկել ընթերցած գեղարվեստական տեքստի բովանդակությունը և բնութագրել գլխավոր գործող անձանց
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ պատասխանում է տեքստի բովանդակությանն ուղղված հարցերին բ. ճիշտ է բնութագրում տեքստի գործող անձանց և կարողանում է քննարկել և կարծիք հայտնել նրանց գործողությունների և բնավորության գծերի մասին
Ռեսուրսային աղբյուր 4	Տրամաբանական հաջորդականությամբ դասավորել ընթերցած նյութը
Կատարման չափանիշներ	ա. տրամաբանական հաջորդականությամբ է դասավորում ընթերցած տեքստի հատվածները բ. ճիշտ հաջորդականությամբ է դասավորում տեքստի խառնված նախադասությունները
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՕՏԱՐ ԼԵՋՈՒ, ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՄԱՎՈՐԱԿ 4»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՄ 4-09-011
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողների օտար լեզվով ընթերցելու հմտությունները՝ հիմնվելով մակարդակներ 1- 3-ում ստացած գիտելիքների վրա, խորացնելով և ամրապնդելով դրանք:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՄ 4-09-008, ԹՐՄՄ 4-09-009, ԹՐՄՄ 4-09-010 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր աղբյուրի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ռեսուրսային աղբյուր 1	Կարողալ մտքում և առանց թարգմանության հասկանալ միջին բարդության բնագիր տեքստ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատասխանում ընթերցած բնագիր տեքստի բովանդակությանն ուղղված հարցերին բ. ճիշտ է վերարտադրում ընթերցած բնագիր տեքստի բովանդակությունը՝ նշելով մանրամասները
Ռեսուրսային աղբյուր 2	Արտահայտիչ կարողալ ծանոթ բնագիր տեքստը
Կատարման չափանիշներ	ա. սահուն և հստակ առոգանությամբ կարողում է ծանոթ բնագիր տեքստը բ. ճիշտ է կիրառում բառային և տրամաբանական շեշտերը
Ռեսուրսային աղբյուր 3	Բառարանի օգնությամբ ճիշտ թարգմանել գրական կամ հասարակական-քաղաքական բնույթի տեքստեր
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է թարգմանում գրական կամ հասարակական-քաղաքական բնույթի տեքստեր բ. ճիշտ է փոխանցում տարբեր տեքստերի ոճական առանձնահատկությունները
Ռեսուրսային աղբյուր 4	Ինքնուրույն կարողալ և հասկանալ ծավալուն միջին բարդության գրականություն և հակիրճ վերարտադրել բովանդակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ճիշտ կազմել անհատական ընթերցանության տեքստի սեղմ ամփոփագիրը բ. ճիշտ է ներկայացնում ընթերցած տեքստը իր համապատասխան բառապաշարով և քերականական կառույցներով
Ռեսուրսային աղբյուր 5	Քննարկել ընթերցած տեքստի բովանդակությունը և բնութագրել գլխավոր գործող անձանց
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ պատասխանում է տեքստի բովանդակությանը ուղղված հարցերին բ. ճիշտ է բնութագրում տեքստի գործող անձանց և կարողանում է քննարկել և կարծիք հայտնել իրենց գործողությունների և բնավորության գծերի մասին
Ռեսուրսային աղբյուր 6	Կատարել բառային աշխատանք տրված տեքստի շրջանակներում

Կատարման չափանիշներ	ա. տեքստում ճիշտ է առանձնացնում և վերլուծում հոմանիշության, բազմիմաստության, համանունության և հականունության երևույթները բ. ճիշտ է կատարում բառակազմական վերլուծություն
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՐԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 1»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-012
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել օտար լեզվով գրավոր հաղորդակցման (իրեն հետաքրքրող ծանոթ թեմաներով կապակցված տեքստեր գրելու, ձևաթուղթ, հարցաթերթիկ լրացնելու, համառոտ ինքնակենսագրություն, անձնական բնույթի պարզ նամակներ գրելու և դրանց պատասխանելու, գրավոր թարգմանություններ կատարելու) կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Գրել կապակցված տեքստեր հետաքրքրող ծանոթ թեմաներով՝ մասամբ ներկայացնելով սեփական մտքերը
Կատարման չափանիշներ	ա. գրում է փոքր ծավալի (100-120 բառ) տեքստ առաջադրված թեմայով՝ մասամբ ներկայացնելով սեփական մտքերը բ. կառուցում է քերականորեն ճիշտ նախադասություններ
Ուսումնառության արդյունք 2	Լրացնել ձևաթուղթ, հարցաթերթիկ, գրել համառոտ ինքնակենսագրություն՝ ընդգրկելով տվյալներ նաև հետաքրքրությունների և նախասիրությունների մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է լրացնում առաջադրված հարցաթերթիկը կամ ձևաթուղթը բ. շարադրանքում արտահայտում է նաև իր հետաքրքրությունները և նախասիրությունները
Ուսումնառության արդյունք 3	Գրել անձնական բնույթի պարզ նամակներ և պատասխանել դրանց՝ ընդգծելով էական իրադարձությունները և պահպանելով լեզվակիր ժողովրդին բնորոշ գրավոր խոսքի ընդունված ձևերը
Կատարման չափանիշներ	ա. գրում է նամակ առաջադրված թեմայով և պատասխանում է առաջադրված նամակին բ. պահպանում է լեզվակիր ժողովրդին բնորոշ գրավոր խոսքի ընդունված ձևերը
Ուսումնառության արդյունք 4	Օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը գրավոր թարգմանել ուսումնասիրվող թեմաներին վերաբերող տեքստեր՝ օգտագործելով երկլեզու բառարաններ
Կատարման չափանիշներ	ա. գրավոր թարգմանում է տեքստեր ուսումնասիրվող թեմաների շուրջ օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը բ. երկլեզու բառարաններից ճիշտ է ընտրում անհրաժեշտ բառերի համարժեքները
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՐԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 2»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-013
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ զարգացնել օտար լեզվով գրավոր հաղորդակցման (զանազան թեմաների շուրջ պարզ տեքստեր անձնական կամ գործնական բնույթի նամակներ գրելու և դրանց պատասխանելու, գրավոր թարգմանություններ կատարելու) հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՊՄ 4-09-012 մոդուլը
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Գրել հստակ, սահուն և լավ կառուցված միջին բարդության տեքստ՝ կիրառելով տեքստի կառուցման կաղապարներ, կապեր և կապական միջոցներ
Կատարման չափանիշներ	ա. առաջադրված թեմայի շուրջ գրում է ոչ մեծ ծավալի (120-150 բառ) միջին բարդության տեքստ

	բ. տեքստը լավ կառուցված է և կապակցված է
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Գրել անձնական և գործնական բնույթի նամակներ՝ մեկնաբանելով և հիմնավորելով որևէ բան, օգտագործելով ուսումնասիրվող լեզվին բնորոշ նամակագրության կանոնները
Կատարման չափանիշներ	ա. քերականորեն ճիշտ և կապակցված գրում է անձնական կամ գործնական բնույթի նամակ առաջադրված թեմայով բ. նամակում արտահայտում է սեփական մտքերը և հիմնավորում դրանք գ. նամակում պահպանված են ուսումնասիրվող լեզվին բնորոշ նամակագրության կանոնները
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը գրավոր թարգմանել ուսումնասիրվող թեմաներին վերաբերող միջին բարդության տեքստեր՝ օգտագործելով միալեզու և երկլեզու բառարաններ
Կատարման չափանիշներ	ա. օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը գրավոր թարգմանում է ուսումնասիրվող թեմաներին վերաբերող տեքստեր բ. ճիշտ է օգտվում միալեզու և երկլեզու բառարաններից
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՐԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 3»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-014
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ամրապնդել և զարգացնել օտար լեզվով գրավոր հաղորդակցման (դիմում - հայտ լրացնելու, զանազան թեմաների շուրջ միջին բարդության տեքստեր, գործնական բնույթի նամակներ գրելու և դրանց պատասխանելու, գրավոր թարգմանություններ կատարելու) հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՊՄ 4-09-013 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Լրացնել դիմում հայտ ներկայացնելով նաև սեփական գործունեությունը՝ հիմնավորելով իր առավելությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է լրացնում առաջադրված դիմում հայտը բ. նշում է իր գործունեությունը, հիմնավորելով իր առավելությունները
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Գրել գործնական նամակներ՝ օգտագործելով նամակների տարբեր տեսակները և ուսումնասիրվող լեզվում նամակագրության տարբեր տիպերին բնորոշ լեզվական միջոցները
Կատարման չափանիշներ	ա. գրում է նամակ առաջադրված թեմայով բ. ճիշտ է օգտագործում ուսումնասիրվող լեզվում նամակագրության տարբեր տիպերին բնորոշ լեզվական միջոցները
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Գրել կապակցված տեքստ՝ լիարժեք օգտագործելով տեքստի կառուցման տարբեր կաղապարները, ինչպես նաև բազմազան կապերը և կապակցման միջոցները
Կատարման չափանիշներ	ա. գրում է տեքստ առաջադրված թեմայի վերաբերյալ բ. տեքստը կապակցված է ը լիարժեք օգտագործված են տեքստի կառուցման տարբեր կաղապարներն և կապակցման միջոցները
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը գրավոր թարգմանել միջին բարդության տեքստեր՝ օգտագործելով այնպիսի հնարներ, ինչպիսիք են փոխակերպումը, տեղափոխումը, լրացումը և այլն
Կատարման չափանիշներ	ա. թարգմանում է տեքստեր ուսումնասիրվող թեմաների շուրջ օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը բ. օգտագործում է այնպիսի հնարներ, ինչպիսիք են փոխակերպումը, տեղափոխումը, լրացումը և այլն:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՐԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 4»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-015
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ամրապնդել և զարգացնել օտար լեզվով գրավոր հաղորդակցման (մասնագիտական թեմաների շուրջ միջին բարդության տեքստեր, գործնական բնույթի նամակներ գրելու և դրանց

	պատասխանելու, կարդացածը և/կամ լսածը ռեֆերատի տեսքով շարադրելու, գրավոր մասնագիտական տեքստերի թարգմանություններ կատարելու) հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՄ 4-09-014 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Գրավոր շարադրել կարդացածը և/կամ լսածը թեգիսի, ռեֆերատի կամ ամփոփագրի ձևով
Կատարման չափանիշներ	ա. գրագետ գրում է ռեֆերատ, թեգիս կամ ամփոփագիր առաջադրված թեմայի շուրջ բ. շարադրանքում մտքերը կապակցված են
Ուսումնառության արդյունք 2	Գրել հստակ և կապակցված մասնագիտական միջին բարդության տեքստ՝ համապատասխան ոճով՝ օգտագործելով ուսումնասիրվող լեզվին բնորոշ կադապարները
Կատարման չափանիշներ	ա. գրում է բնագավառին վերաբերող բարդ տեքստ մոդուլի շրջանակներում յուրացրած բառապաշարով և ուսումնասիրվող լեզվին բնորոշ քերականական կառույցներով բ. տեքստն ունի համապատասխան ոճ և տրամաբանական հաջորդականություն
Ուսումնառության արդյունք 3	Օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը գրավոր թարգմանել միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր՝ հաղթահարելով այնպիսի դժվարություններ, ինչպիսիք են համարժեք բառապաշարի բացակայությունը մայրենի լեզվում
Կատարման չափանիշներ	ա. թարգմանում է տեքստեր ուսումնասիրվող թեմաների շուրջ օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը բ. կարողանում է մայրենի լեզվում բացակայող օտար լեզվի բառերը թարգմանել համապատասխան համարժեքներով:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՆԱՎՈՐ ԽՈՍՔ, ՄԱԿԱՐԴԱԿ 1»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՄ 4-09-016
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողների մոտ զարգացնել օտար լեզվով բանավոր հաղորդակցման հմտություններ՝ մենախոսություն և երկխոսություն վարելու կանոնները ըստ երկխոսության կոնկրետ տեսակի, կոնկրետ իրադրության, ինչպես նաև լեզվական և ոչ լեզվական միջոցների կիրառման՝ հաշվի առնելով գրուցակցի սոցիալական կարգավիճակը, լեզվական և վարքի հանրամշակութային նորմերը, խոսքի ռիթմիկ-ինչերանգային համապատասխանությունը երկխոսության հաղորդակցական նպատակներին և այլն:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Հասկանալ դասախոսի կամ մեկ այլ անձի խոսքը անմիջական հաղորդակցության ժամանակ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է արձագանքում դասախոսի կամ մեկ այլ անձի ասածներին անմիջական հաղորդակցության ժամանակ բ. ճիշտ հարցադրումներ է անում խոսակցին
Ուսումնառության արդյունք 2	Բանավոր կապակցված խոսք կառուցել՝ նկարագրելով մարդկանց, իրեր, երևույթներ, իրադարձություններ, սեփական հույզերը կամ զգացումները՝ անհրաժեշտության դեպքում օգտվելով նկարներից, բանալի-բառերից և այլն
Կատարման չափանիշներ	ա. տրամաբանական հաջորդականությամբ նկարագրում է նկարում պատկերված որևէ անձի, առարկա կամ իրավիճակ՝ օգտագործելով յուրացրած ակտիվ բառապաշարը բ. ճիշտ է բնութագրում շրջապատող երևույթները և իրադարձությունները գ. խոսում է առաջադրված որևէ ժանոթ իրադարձության մասին՝ անհրաժեշտության դեպքում օգտվելով բանալի-բառերից և ներկայացնելով իր վերաբերմունքը դ. քերականորեն ճիշտ է կառուցում խոսքը նկարը նկարագրելիս

	ե. ճիշտ է պատասխանում նկարի կամ տեքստի բովանդակությանը ուղղված հարցերին
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒԹՅԱՆ արդյունք 3	Կարճ երկխոսություն վարել, սկսել և շարունակել ծանոթ թեմաներով իրեն հետաքրքրող գրույցը՝ փոխանակելով մտքեր ու տեղեկություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կիրառում երկխոսություն վարելու կանոնները բ. առաջադրված իրադրության շուրջ վարում է կարճ երկխոսություն՝ բացատրելով ինչ-որ հարց կամ խնդիր՝ փոխանակելով մտքեր ու տեղեկություններ գ. ձևակերպում է իր տեսակետները, առաջարկություններ է անում, շփման ընթացքում օգտագործում է հաղորդակցական նպատակին համապատասխան լեզվական պարզ միջոցներ
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒԹՅԱՆ արդյունք 4	Ներկայացնի ընթերցած ծավալուն նյութի հակիրճ բովանդակությունը և առանձնացնի կարևոր տեղեկատվությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. առաջադրված տեքստից ճիշտ դուրս է գրում տեղեկատվական միավորները բ. ճիշտ է ներկայացնում ընթերցած նյութի բովանդակությունը գ. ճիշտ է պատասխանում է տեքստի բովանդակությանը ուղղված հարցերին:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՆԱՎՈՐ ԽՈՍՔ, ՄԱԿԱՐԴԱԿ 2»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-017
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ամրապնդել և խորացնել սովորողի հաղորակցման կարողությունները և հմտությունները անգլերեն լեզվի բանավոր խոսքի կիրառման վերաբերյալ, հիմնվելով մակարդակ 1 մոդուլի արդյունքների վրա:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՊՄ 4-09-016 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒԹՅԱՆ արդյունք 1	Տեղեկացնել, նորություններ հաղորդել, հստակ տարանջատելով փաստերը և դեպքերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ տեղեկացնում է կատարված դեպքերի մասին՝ նշելով կարևոր փաստերը բ. ներկայացնում է նորությունները՝ ճիշտ մեկնաբանելով դրանք
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒԹՅԱՆ արդյունք 2	Զրույց վարի տրված իրադրության կամ կարդացած /ունկնդրած/ դիտած նյութի շուրջ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատասխանում ֆիլմի կամ նկարի բովանդակային հարցերին բ. ճիշտ է կառուցում խոսքը ֆիլմը կամ կարդացած /ունկնդրած/ տեքստը նկարագրելիս գ. արտահայտում է կարծիք դիտած, ունկնդրած կամ ընթերցած նյութի վերաբերյալ
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒԹՅԱՆ արդյունք 3	Վարել երկխոսություն - ճշտել տեղեկությունը, ինչ-որ բան բացատրել
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է օգտագործում երկխոսությանը բնորոշ դիմելաձևը բ. ճիշտ է ձևակերպում հարցերը՝ խոսակցին դիմելիս գ. կարող է ճշտել անհրաժեշտ տեղեկությունը երկխոսության ընթացքում
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒԹՅԱՆ արդյունք 4	Հանդես գա նախապես պատրաստված ելույթով՝ պատասխանելով հարցերին, որևէ հարցի մասին դիրքորոշում արտահայտել և հիմնավորել այն համապատասխան փաստարկներով
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ և սահուն ներկայացնում է որևէ թեմայով նախապես պատրաստած ելույթ բ. որևէ հարցի մասին արտահայտում է իր դիրքորոշումը և հիմնավորում այն համապատասխան փաստարկներով գ. ճիշտ է պատասխանում էլույթի բովանդակությանն ուղղված հարցերին
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՆԱՎՈՐ ԽՈՍՔ, ՄԱԿԱՐԴԱԿ 3»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-018
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ամրապնդել և խորացնել սովորողի հաղորակցման կարողությունները և հմտությունները

	անգլերեն լեզվի բանավոր խոսքի կիրառման վերաբերյալ, հիմնվելով մակարդակ 1 մոդուլի արդյունքների վրա:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՄ 4-09-016, ԹՐՄՄ 4-09-017 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Խոսել մասնագիտական բնագավառում հաճախ հանդիպող թեմաների շուրջ՝ օգտագործելով մասնագիտական բառապաշար, լեզվական միջոցներ, խոսքային կաղապարներ և եզրույթներ՝ կատարելով սեփական եզրահանգումներ և հիմնավորելով դրանք
Կատարման չափանիշներ	ա. կապակցված խոսում է առաջադրված մասնագիտական թեմայի շուրջ բ. խոսքում առկա են մոդուլի ընթացքում յուրացրած մասնագիտական բառապաշարը, լեզվական միջոցները, խոսքային կաղապարները և եզրույթները գ. կատարում է սեփական եզրահանգումներ և հիմնավորում դրանք համապատասխան փաստարկներով դ. պատասխանում է առաջադրված հարցերին՝ ծավալվելով և հարստացնելով է իր տեսակետները լրացուցիչ փաստերով և համապատասխան օրինակներով
Ուսումնառության արդյունք 2	Ընդհանուր և մասնագիտական թեմաներով սահուն և համապատասխան հաղորդակցվել լեզուն կրողների հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. սահուն և անկաշկանդ շփվում է լեզուն կրողների հետ բ. ճիշտ է ընտրում համապատասխան լեզվական միջոցները, խոսքային կաղապարները, դարձվածաբանակն միավորներն ու եզրույթները
Ուսումնառության արդյունք 3	Ընթերցել գեղարվեստական ոչ ծավալուն ստեղծագործություն ամբողջությամբ ներկայացնել բովանդակությունը՝ արտահայտելով սեփական վերաբերմունքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է վերարտադրում գեղարվեստական ոչ ծավալուն ստեղծագործության բովանդակությունը՝ անդրադառնալով մանրամասներին արտահայտում է սեփական վերաբերմունքը ընթերցածի մասին բ. կարողանում է պատասխանել պատմվածքի բովանդակային և ոչ բովանդակային հարցերին և ամփոփել պատվածքը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ԹԱՐԳԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ »	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՄ 4-09-019
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ թարգմանական փոխակերպումների, հնարների և եղանակների մասին գիտելիքներ, ինչպես նաև ձևավորել թարգմանական հնարներն ու եղանակները օգտագործելով թարգմանություն կատարելու կարողություններ և վերլուծական տիպի լեզվից համադրական լեզու և հակառակը թարգմանելիս առաջացած դժվարություններում ճիշտ կողմնորոշվելու կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կտիրապետի թարգմանչի կեղծ բարեկամներին, ֆոնային գիտելիքներին, կկատարի թարգմանության հավանականային կամխատեսում, կհասնի բնագրի և թարգմանության միջև համարժեքության, կտիրապետել իմաստային և ոճական համարժեքությանը, կիմանալ թարգմանության բառային, շարահյուսական, քերականական խնդիրները: Կկատարի թարգմանություններ՝ օգտագործելով թարգմանական հնարները, եղանակները և հաջորդական թարգմանություն:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Իմանալ թարգմանական փոխակերպումները, հնարները, եղանակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նշում թարգմանական հնարները բ. ճիշտ է նշում թարգմանական եղանակները գ. ճիշտ է նշում թարգմանական փոխակերպումները
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Կիրարռել թարգմանական փոխակերպումները, հնարները, եղանակները թարգմանության ժամանակ
Կատարման չափանիշներ	ա. կիրառում է թարգմանական հնարները բ. կիրառում է թարգմանական եղանակները գ. կիրառում է թարգմանական փոխակերպումները
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Իմանալ համատեքստի դերը թարգմանության ժամանակ ինչպես նաև թարգմանության նույնականության աստիճանները, թարգմանության բառային, շարահյուսական, քերականական խնդիրները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նշում համատեքստի դերը թարգմանության ժամանակ բ. ճիշտ է թվարկում թարգմանության նույնականության աստիճանները գ. ճիշտ է նշում թարգմանության բառային խնդիրները դ. ճիշտ է նշում թարգմանության շարահյուսական խնդիրները ե. ճիշտ է նշում թարգմանության քերականական խնդիրները
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Թարգմանել տարաբնույթ տեքստեր, կատարել հաջորդական թարգմանություն՝ հասնելով բնագրի և թարգմանության նույնականության
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է թարգմանում տարաբնույթ տեքստերը՝ օգտագործելով թարգմանական հնարներն ու եղանակները բ. ճիշտ է կատարում հաջորդական թարգմանություն գ. կարողանում է հասնել բնագրի և թարգմանության նույնականության թարգմանության ժամանակ:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՄՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԻ ԵՌԱԼԵԶՎՅԱՆ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-020
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել մասնագիտական նյութերը՝ ծրագրով նախատեսված եզրույթներ, կաղապարային ձևեր և արտահայտություններ պարունակող տեքստեր թարգմանելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՊՄ 4-09-005 - ԹՐՄՊՄ 4-09-019 մոդուլները
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Հասկանալ միջին բարդության 250-300 բառ պարունակող մասնագիտական նյութը օտար լեզուներով
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատասխանում մասնագիտական նյութի վերաբերյալ հարցերին՝ պահպանելով պաշտոնական, վարչարարական, գիտահանրամատչելի ոճերին բնորոշ բառային, քերականական և շարահյուսական ձևերը բ. համառոտ ճիշտ է ներկայացում նյութի հիմնական բովանդակությունը
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Տիրապետել մասնագիտական եզրույթաբանությանը, կաղապարային ձևերին և արտահայտություններին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է թարգմանում նյութը՝ օգտագործելով կոնկրետ համատեքստում համապատասխան եզրույթների համարժեքները բ. ճիշտ է թարգմանում կաղապարային ձևերն ու արտահայտությունները գ. ճիշտ է օգտագործում յուրացրած մասնագիտական եզրույթները սեփական շարահյուսական կառույցներում
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Թարգմանել մասնագիտական նյութը՝ պահպանելով բովանդակության իմաստային և ոճական նույնականությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացում բնագրի բովանդակությունը, դրա ոճական առանձնահատկությունները

	բ. ճիշտ է նշում նյութի ժանրային պատկանելությունը գ. ճիշտ է թարգմանում նյութը և պահպանում է բովանդակության իմաստային և ոճական նույնականությունը
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Վերարտադրել, քննարկել և վերլուծել մասնագիտական նյութը օտար լեզուներով
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մասնագիտական նյութի՝ ծրագրով նախատեսված եզրույթներ, կաղապարային ձևեր և արտահայտություններ պարունակող տեքստերի բովանդակությունը բ. ճիշտ է առանձնացնում նյութի հիմնական տեղեկատվությունը գ. ճիշտ է վերլուծում և քննարկում նյութը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՈՒՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՈՒՂԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԵՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-021
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողների մոտ զարգացնել հայերենի ուղղագրության և ուղղախոսության կանոններին տիրապետելու, ճիշտ գրելու և ճիշտ խոսելու կարողություններ և հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Կիրառել ուղղագրության կանոնները գրավոր խոսքում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գործածում ձայնավորների ուղղագրության կանոնները և նրանցից շեղվող բացառությունները բ. ճիշտ է կիրառում երկհնչյունների ուղղագրությունը գ. ճիշտ է կիրառում բաղաձայնների և կրկնակ բաղաձայնների ուղղագրությունը դ. ճիշտ է կիրառում մի շարք ածանցներով կազմված բառերի ուղղագրությունը ե. ճիշտ է կիրառում գծիկով գրվող բառերի ուղղագրությունը զ. ճիշտ է կիրառում նախդրիներով բառերի ուղղագրությունը է. ճիշտ է կիրառում հատուկ անունների ուղղագրությունը
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Տիրապետել հայերենի ուղղախոսության կանոնների ամբողջությանը բանավոր խոսքում
Կատարման չափանիշներ	ա. բանավոր խոսքում ճիշտ է արտասանում ձայնավորները բ. բանավոր խոսքում ճիշտ է արտասանում և բաղադրիչը գ. բանավոր խոսքում ճիշտ է արտասանում բաղաձայնները և կրկնակ բաղաձայնները դ. բանավոր խոսքում ճիշտ է արտասանում երկհնչյունները
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Կիրառել կետադրության կանոնները գրավոր խոսքում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կիրառում նախադասության բազմակի անդամների կետադրությունը բ. ճիշտ է կիրառում տրոհվող որոշիչի հիմնական պայմանները գ. ճիշտ է կիրառում տրոհվող հատկացուցիչի և իմաստով չկապվող բառերի կետադրությունը դ. ճիշտ է կիրառում բացահայտիչի երեք տեսակների կետադրությունը ե. ճիշտ է կիրառում տրոհվող դերբայական դարձվածի կետադրությունը զ. ճիշտ է կիրառում կոչականի և ուրիշի ուղղակի խուսքի կետադրությունը է. ճիշտ է կիրառում տրոհվող բառերի և բառակապակցությունների կետադրությունը և շարադասությունը ը. ճիշտ է կիրառում ձայնարկությունների կետադրությունը թ. ճիշտ է կիրառում միջանկյալ նախադասության կետադրությունը ժ. ճիշտ է կիրառում բարդ համադասական նախադասության կետադրությունը ժա. ճիշտ է կիրառում բարդ ստորադասական նախադասության կետադրությունը

	ժբ. ճիշտ է կիրառում հրամայական եղանակի բայերի կետադրությունը
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ, ԲԱՌԱՎԱՋՍՈՒԹՅՈՒՆ, ԲԱՌԱՊԱՇԱՐ ԵՎ ԴԱՐՁՎԱԾԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-022
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է՝ հարստացնել ուսանողի բառագիտությունից, բառակազմությունից, բառապաշարից և դարձվածաբանությունից ունեցած գիտելիքների պաշարը, որը կօգնի նրանց կառուցել ճիշտ խոսք՝ զուրկ ավելորդաբանությունից և բառագործածական սխալներից: Ձևավորել ակտիվ հաղորդակցելու կարողություն:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՊՄ 4-09-021 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար նակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1 Կատարման չափանիշներ	Կիրառի բառը և մասնագիտական եզրաբառերը՝ խուսափելով բառագործածական սխալներից ա. ճիշտ ընտրում բառերը խոսքը կառուցելիս բ. ճիշտ է գործածում մասնագիտական եզրաբառերը գ. խուսափում է օտարաբան բառերից դ. խոսքում օտարում է բարբառախոսությունը
Ուսումնառության արդյունք 2 Կատարման չափանիշներ	Գործածել բառակազմության ընձեռած ոճական հնարավորությունները ա. ճիշտ է կազմում նոր բառեր բառակազմական տարբեր բաղադրիչների միացումից բ. ճիշտ է գործածում հապավումները գ. ճիշտ է համառոտագրում բառը
Ուսումնառության արդյունք 3 Կատարման չափանիշներ	Տիրապետել մասնագիտական բառապաշարին և բառապաշարային խմբերին ա. խոսքում ճիշտ է գործածում հոմանիշներն ու հականիշները բ. խոսքում ճիշտ է գործածում բառապաշարային խմբերը
Ուսումնառության արդյունք 4 Կատարման չափանիշներ	Կիրառել դարձվածքները՝ հաշվի առնելով խոսքային միջավայրը ա. ճիշտ և տեղին է գործածում է խոսքի պատրաստի կաղապարները՝ դարձվածքները բ. ճիշտ է մեկնաբանում խոսքում գործածված դարձվածքների իմաստը
Ուսումնառության արդյունք 5 Կատարման չափանիշներ	Կազմել տարբեր ոճերի տեքստեր ա. ճիշտ է տարբերակում ոճի տեսակները բ. խոսքում ճիշտ է կիրառում ոճի տեսակները
Ուսումնառության արդյունք 6 Կատարման չափանիշներ	Ներկայացնել բառարանների դերն, արժեքը և տեսակները ա. ճիշտ է ներկայացնում բառարանների դերն ու արժեքը բ. ճիշտ է ներկայացնում առավել գործածական բառարանների տեսակները գ. ճիշտ է օգտվում բառարանից
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՁԵՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-023
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է՝ զարգացնել սովորողի լեզվական տրամաբանությունը և մտածողությունը: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կիմանա քերականորեն իմաստավորել լեզվական երևույթները, ձևաբանական բոլոր հասկացությունները կիմաստավորի ու կարժեքավորի խոսքի մեջ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների

	բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Կիրառել գրավոր և բանավոր խոսքում լեզվաբովանդակային ձևակերպումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում խոսքի մասերը և դրանց քերականական կարգերը բ. ճիշտ է կատարում բառի ձևաբանական փոփոխությունները գ. ճիշտ է կատարում բանավոր տեղեկատվական հաղորդում` պահպանելով ձևաբանական կանոնների օրինաչափությունները
ՈՒՏՈՒՆՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ներկայացնել խոսքի տարբեր դրսևորումներում ձևաբանական բոլոր հասկացությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ընտրում խոսքում լեզվական միջոցները բ. խոսքի տեսակից ելնելով ճիշտ է կիրառում տվյալ տեսակին բնորոշ քերականական օրինաչափություններ գ. ճիշտ է կիրառում փոխադարձորեն պայմանավորվող շարույթները` հակադրությունն ընդգծելիս
ՈՒՏՈՒՆՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Քերականական իմաստ արտահայտող խոսքի մասերը ճիշտ գործածել գործառնական ոճերում
Կատարման չափանիշներ	ա. խոսքում ճիշտ է կիրառում կապերը և շաղկապները, բ. խոսքում ճիշտ է կիրառում ձայնարկությունները, , վերաբերական գ. խոսքում ճիշտ է կիրառում մակբայները և ձայնարկությունները, դ. խոսքում ճիշտ է կիրառում հարաբերական բառերը
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ` «ՆԱԽԱՊԱՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԽՈՍՔ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-024
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է` զարգացնել ուսանողի շարահյուսության վերաբերյալ գիտելիքները և խոսքի ճիշտ կառուցման կարողությունները: Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը կիմանա. նախադասության անդամների հարաբերությունը, կապակցման եղանակը, միջոցները, շարադասությունը, տեսակները ըստ հնչերանգի և խոսքի հաղորդակցման տիպերը, նախադասության կազմությունը:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՊՄ 4-09-022, ԹՐՄՊՄ 4-09-023 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Ներկայացնել հաղորդակցման տիպերը և տեքստի կառուցվածքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գործածում խոսքի հաղորդակցման տիպերը` բ. ճիշտ է ներկայացնում տեքստի կառուցվածքը, միավորման ու տրոհման եղանակներն ու միջոցները
ՈՒՏՈՒՆՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Կատարի բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդում` պահպանելով նախադասության հնչերանգային տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում հարցումները բ. ճիշտ է կազմում նախադասություններ` ըստ հնչերանգային տեսակների
ՈՒՏՈՒՆՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Պահպանել նախադասության շարահյուսությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կառուցում խոսքը` պահպանելով նախադասության տրամաբանական և հուզական շեշտը բ. ճիշտ է գործածում նախադասության անդամների շարադասությունը
ՈՒՏՈՒՆՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Ներկայացնել նախադասության տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կազմում պարզ և բարդ նախադասություններ

	բ. ճիշտ է օգտագործում պատճառաբանող և արտահայտող կառույցները
Ուսումնառության արդյունք 5	Վերաշարադրի մեջբերվող խոսքը՝ պահպանելով բովանդակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. մեջբերվող խոսքը վերաշարադրելիս ճիշտ է փոխում բառային կազմը, քերականական կառուցվածքը և հնչերանգը բ. կարողանում է առանց բառական ու քերականական կառուցվածքի փոփոխության, բառացի կերպով վերարտադրել մեջբերվող խոսքը գ. ճիշտ է ներկայացնում ներքին մենախոսության մեջբերումը, դրանց կապ տարբեր ոճի խոսքերի հետ
Ուսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել ներդրյալ կառույցները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գործածում ներդրյալ կառույցները բ. ճիշտ է մեկնաբանում ներդրյալ կառույցները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՕՊԵՐԱՅԻՈՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՍ 4-09-025
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել համակարգչի սարքերի պարզագույն կառուցվածքին, օպերացիոն համակարգի հիմնադրույթներին, կազմությանը, նրա ուղեկցող ծրագրերին, ստանդարտ ծրագրերի օգնությամբ փաստաթղթերի, նկարների պատրաստման և մշակմանը, ինչպես նաև Internet ցանցի, E_mail էլեկտրոնային փոստի հիմնադրույթներին և ինֆորմացիոն ռեսուրսներին դիմելու WWW ծառայությունների դրույթներին, համակարգչի բեռնավորման սկզբունքներին: Մոդուլի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը կիմանա. նայլերի, թղթապանակների, ծրագրերի կանչագրերի ստեղծման, պատճենման, տեղափոխման, անվանափոխման, արխիվացման և ընդլայնման, սկավառակների հետ աշխատելու կարողությունները:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել անհատական համակարգիչների հիմնական պարամետրերը և ծրագրային ապահովումը, օպերացիոն համակարգի հիմնադրույթները, ինտերֆեյսի կարգավորումը, Internet-ից օգտվելու հիմնադրույթները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում համակարգչի պարզագույն կառուցվածքը, հիմնական պարամետրերը և ծրագրային ապահովումը բ. ճիշտ է կատարում Windows-ի աշխատանքային սեղանի արտաքին տեսքի փոփոխություններ գ. ճիշտ է կատարում ինտերֆեյսի կարգավորման գործողություններ դ. ճիշտ է կատարում կառուցվածքային փոփոխությունները, սարքերի ու ծրագրերի տեղադրումը և կարգավորումը ե. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքը պատուհանների, Start գլխավոր մենյուի և խնդրագոտու հետ զ. ճիշտ է օգտվում Internet-ի փնտրող համակարգերից և կապի ծառայություններից
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ օպերացիոն համակարգերի միջավայրում կատարել ֆայլերի, թղթապանակների, կանչագրերի և սկավառակների հետ տարբեր գործողություններ, աշխատել ստանդարտ գրաֆիկական և տեքստային խմբագրիչներով
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում ստանդարտ ծրագրերի թողարկումը և աշխատանք նրանց հետ բ. ճիշտ է ստեղծում, պատճենում, տեղափոխում, վերանվանում և հեռացնում ֆայլեր, թղթապանակներ, ծրագրերի կանչագրեր, դիտում հատկությունները գ. ճիշտ է կատարում հեռացված օբյեկտների վերականգնման և զամբյուղի հատկությունների կարգավորման աշխատանքները դ. ճիշտ է կատարում ֆայլերի և թղթապանակների արխիվացումն ու ընդլայնումը

	<p>ե. ճիշտ է կատարում օպերացիոն համակարգի ստանդարտ և ուղեկցորդ (Windows Explorer, My Computer) ծրագրերով աշխատանքներ</p> <p>զ. ճիշտ է կատարում սկավառակների վրա ինֆորմացիայի պատճենման, տեղափոխման, ֆորմատավորման և ստուգման աշխատանքները</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Օգտագործել տեքստի պատրաստման համար տարբեր ազգային տառատեսակներ, ստուգող, վերականգնող և հակավիրուսային ծրագրեր, արխիվատորներ, կարգավորի տարածաշրջանային ստանդարտները:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ և վարժ է օգտագործում ստեղնաշարը</p> <p>բ. ճիշտ է կատարում տեքստային և գրաֆիկական տեղեկատվության ստեղծման և մշակման գործողությունները</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում ֆայլերի հակավիրուսային ստուգման և վիրուսազերծման աշխատանքները</p> <p>դ. ճիշտ է կատարում արխիվացման (խտացման) և ընդլայնման գործողությունները</p> <p>ե. ճիշտ է տեղադրում ծրագրեր, դրայվերներ, հաստատում տարածաշրջանային ստանդարտները</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի անվտանգության և ինֆորմացիայի պահպանման կանոնները</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ, ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԳՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-026
Մոդուլի նպատակը	<p>Մոդուլի նպատակն է՝ ուսանողներին սովորեցնել տեքստային խմբագրիչների դերը որպես ինֆորմացիայի ստեղծման, մշակման, խմբագրման և պահպանման հիմնական միջոց, որոնք կիրառվում են համակարգչային գրագրության կազմակերպման համար, ինչպես նաև գործարար գրագրության ապահովման և հաղորդակցության միջոցները ցանցային միջավայրում, զանգվածային կիրառություն ունեցող խմբագրիչների ընդլայնված հնարավորությունները և ներկայացումների պատրաստման հիմնադրույթներն ու գործնական կիրառությունները ինֆորմացիայի մշակումը ավտոմատացնելու համար:</p> <p>Մոդուլի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը կկարողանա. ֆորմատավորել տեքստեր, փաստաթուղթը ձևավորել տարբեր գրաֆիկական պատկերներով ու սիմվոլներով, պատրաստել գործարարական փաստաթղթեր և պահպանել, տպել լոկալ կամ ցանցային տպիչներով, ուղարկել էլեկտրոնային փոստով կամ ցանցում գտնվող որևէ համակարգչի, մոնիչի հիման վրա պատրաստել նոր փաստաթուղթ, պատրաստել տարբեր քանակի սյուններով և տողերով աղյուսակներ, կատարել գրաֆիկական պատկերի տեղադրում տեքստի մեջ, տեքստի վերադասավորում նկարի շուրջը, տեքստի որոշակի հատվածի փնտրում և փոխարինում, ստեղծել փաստաթղթի կրճատ ներկայացում, ավարտել աշխատանքը սահմանված ժամանակի ընթացքում:</p>
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՊՄ 4-09-025 մոդուլից ստացած տեսական գիտելիքները և գործնական հմտությունները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տեքստային խմբագրիչների փուլերը և դերը որպես ինֆորմացիայի ստեղծման, մշակման, խմբագրման և պահպանման հիմնական միջոց, տեքստերի մշակման տեխնոլոգիան
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ինֆորմացիայի ստեղծման, մշակման, խմբագրման և պահպանման հիմնական միջոցները և տեքստերի մշակման տեխնոլոգիան</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում տեքստերի մուտքագրման ու պահպանման միջոցները որպես տեքստային տարբեր ֆորմատի փաստաթղթեր, որպես մուշ</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում տեքստերի ձևավորման հրամանները, տառատեսակների ներկայացումը տարբեր ոճերով ու չափերով, տառերի և տողերի միջև հեռավորությունների, սահմանների, լուսանցքների տեղադրման ու փոփոխման</p>

	<p>հրամանները, տողերի դասավորման հրամանները</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում փաստաթուղթը տարբեր գրաֆիկական պատկերներով ու սիմվոլներով ձևավորելու հրամաններն ու գործիքները, տարբեր օգնող ծրագրերի հետ կապ ապահովող տեղամասերը</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Պատրաստել գործարարական փաստաթղթերի նմուշներ, կատարել տեքստի և փաստաթղթի ձևավորման աշխատանքներ, կատարել հղումներ ցանցային տպիչին կամ ցանցի որևէ համակարգչի
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է կատարում տեքստային խմբագրիչի միջավայրում ֆայլերի ստեղծման ու պահպանման գործողությունները</p> <p>բ. ճիշտ է կատարում տեքստային խմբագրիչի գործիքների վահանակների, գործիքների տեղադրում և հեռացումը</p> <p>գ. ճիշտ է ստեղծում պարզագույն տեքստային փաստաթղթեր և պահպանում տարբեր ֆորմատներով, ինչպես նաև պատրաստում փաստաթուղթ՝ նմուշի հիման վրա</p> <p>դ. ճիշտ է օգտագործում տարբեր ազգային տառատեսակները</p> <p>ե. ճիշտ է կատարում որևէ փաստաթղթի տառերի, տողերի և պարբերությունների ձևավորում, ֆոնի տեղադրում</p> <p>զ. ճիշտ է կատարում բազմաէջ փաստաթղթերի համարակալումը և էջախորագրերի տեղադրումը, դիտումը տպելուց առաջ և էջերի պարամետրերի հաստատումը</p> <p>է. ճիշտ է կատարում պատճենման և տեղափոխման գործողությունները</p> <p>ը. ճիշտ է տեղադրում փաստաթղթում նկար, սիմվոլ և օբյեկտ</p> <p>թ. ճիշտ ներկայացնում և պահպանում է աշխատանքի անվտանգության և ինֆորմացիայի պահպանման կանոնները</p> <p>ժ. ճիշտ է կատարում փաստաթղթի անհրաժեշտ ոճերով ձևավորման աշխատանքները</p> <p>ի. ճիշտ է պատրաստում տարբեր քանակի սյուններով և տողերով աղյուսակներ, վարժ ներածում է տվյալներ և ձևավորում եզրագծման գործիքների օգտագործմամբ</p> <p>լ. ճիշտ է պատկերազարդում փաստաթուղթը</p> <p>խ. ճիշտ է պատրաստում գործարարական ձևանմուշներ</p> <p>ծ. ճիշտ է դասավորում գրաֆիկական պատկերը տեքստի շուրջ, տեքստը ճիշտ է վերադասավորում նկարի շուրջը, կատարում է տեքստի որոշակի հատվածի փնտրում և փոխարինում</p> <p>կ. ճիշտ է կատարում ուղղագրության ստուգման, սխալի հայտնաբերման և ուղղման, ոճային սխալների հրամանները (անգլերեն և ռուսերեն տեքստերում)</p> <p>հ. ճիշտ է կատարում ավտոուղղման և ավտոտեքստի տեղադրման գործողությունները</p> <p>ձ. ճիշտ է օգտագործում տպիչը</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել փաստաթղթերի կրճատ ներկայացում՝ օգտագործելով ստեղծած կամ ստացած որևէ փաստաթուղթ և ցուցադրել ներկայացումների խմբագրիչով
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է կատարում տրված փաստաթղթի կրճատումը</p> <p>բ. ճիշտ է ստեղծում դրվագները և նրանց հաջորդականությունը</p> <p>գ. ճիշտ է կազմակերպում դրվագների անցումները և նրանց ավտոմատ կատարումը</p> <p>դ. ճիշտ է փոխում դրվագների հաջորդականությունը</p> <p>ե. ճիշտ է տեղադրում անհրաժեշտ էֆեկտները և կցում ձայնային ուղեկցում</p> <p>զ. ճիշտ է պահպանում ներկայացումը առանձին ֆորմատներով</p> <p>է. ճիշտ է կատարում հոլովակի ստանդարտ ձևավորման միջոցները</p> <p>ը. ճիշտ է կատարում գրաֆիկական պատկերներով ձևավորում</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել փաստաթղթերի ստացում և առաքում ֆաքսիմիլային ապարատների միջոցով, հեռախոսագծերի օգնությամբ, Internet մոլորակային համակարգչային ցանցի, էլեկտրոնային փոստի հատուկ ծառայությամբ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում գործարար գրագրության և հաղորդակցության հիմնադրույթները</p> <p>բ. ճիշտ է կատարում փաստաթղթերի ստացման և առաքման գործողությունները</p>

	<p>գ. ճիշտ է կարողանում օգտվել Internet մոլորակային համակարգչային ցանցի, էլեկտրոնային փոստի հատուկ ծառայությունից</p> <p>դ. ճիշտ է կատարում փաստաթղթերի ստացման և առաքման ձևերը ֆաքսիմիլային ապարատների միջոցով</p> <p>ե. ճիշտ է կատարում WWW հատուկ ծառայությունում գրանցված տարբեր թեմաներին առընչվող փաստաթղթերին դիմելու ձևերը, ծառայություններում գործարարական բնույթի տեղեկատվության ստացման սկզբունքները</p> <p>զ. ճիշտ է կատարում տեղային ցանցի մասնակիցների միջև փաստաթղթերի փոխանակության ապահովման, ինչպես նաև դրանց համատեղ մշակման մեթոդները:</p>
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-027
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է՝ ուսանողներին սովորեցնել էլեկտրոնային աղյուսակների պատրաստման, թվային արժեքների հետ թվաբանական գործողությունների կատարման խնդիրները, ինչպես նաև տվյալների դասակարգման, բազմաէջ և բազմաթերթ աղյուսակների հետ աշխատելու միջոցները, աշխատանքների ժամանակային դիագրամների կազմումը, հաշվարկային գործողությունների ու տվյալների հետազոտության խնդիրները ավտոմատացման հիմնադրույթները: Մոդուլի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը կկարողանա. ստեղծել էլեկտրոնային աղյուսակ, կատարել գործողություններ աշխատանքային գրքի, թերթերի հետ, մշակել և պահպանել էլեկտրոնային աղյուսակների ձևեր որպես նմուշ, կատարել հաշվարկային գործողություններ թվային, դրամական, հաշվապահական և այլ տվյալների հետ՝ տարբեր ֆունկցիաների օգնությամբ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՊՄ 4-09-026 մոդուլից ստացած տեսական գիտելիքները և գործնական հմտությունները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել աղյուսակային խմբագրիչների կառուցվածքը, էլեկտրոնային աղյուսակների պատրաստման, ձևավորման, տվյալների մուտքագրման և տարբեր տիպերի տվյալների հետ աշխատանքի սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում աղյուսակների հետ օգտագործվող հրամանային մենյուի կետերը և գործիքները</p> <p>բ. ճիշտ է կատարում աշխատանքային թերթերի վերանվանումը, ավելացումը, հեռացումը, տեղափոխումը, պահպանումը</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում աղյուսակներում տարբեր տիպերի տվյալների մուտք, խմբագրում և աղյուսակի ձևավորում</p> <p>դ. ճիշտ է կատարում աղյուսակների վանդակների ֆորմատավորման և եզրագծման գործողությունները,</p> <p>ե. ճիշտ է կառուցում տարատեսակ գրաֆիկներ ու դիագրամներ</p> <p>զ. ճիշտ է հաստատում ինֆորմացիայի անվտանգության ռեժիմները, դիտարկում տպելուց առաջ և տպում</p> <p>է. ճիշտ է կատարում նույնատիպ ավտոլրացման, ավտոլցման, հաճախակի կրկնվող ցուցակների ստեղծման կարգը</p> <p>ը. ճիշտ է կատարում ամսաթվային, թվային տվյալներ պարունակող վանդակների ֆորմատավորման գործողությունները,</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում սխալների հաղորդագրությունները</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ կատարել էլեկտրոնային աղյուսակների և ձևերի մշակում, պահպանել որպես նմուշ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է պատրաստում տարբեր քանակի սյուներով և տողերով աղյուսակներ, վարժ ներածում տվյալներ և ձևավորում եզրագծման գործիքների օգտագործմամբ</p> <p>բ. ճիշտ է կատարում թվային արժեքներ պարունակող վանդակների հետ թվաբանական գործողություններ ներկառուցված ֆունկցիաների օգնությամբ</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում աղյուսակների ստեղծման և մշակման գործողությունները որևէ գործարարական փաստաթղթի պատրաստման օրինակի վրա</p>

	<p>դ. կարողանում է ստեղծել բազմաթերթ աշխատանքային գիրք և թերթերը անվանափոխել առաջադրանքի համապատասխան անուններով</p> <p>ե. ճիշտ է կատարում էլեկտրոնային աղյուսակի անհրաժեշտ ոճերով ձևավորման աշխատանքները, բազմաէջ փաստաթղթերի համարակալումը</p> <p>զ. ճիշտ է ցուցադրում միաժամանակ տարբեր աշխատանքային թերթերը և կապ հաստատում թերթերի միջև և ցույց է տալիս մի թերթի կապված վանդակում կատարված փոփոխության հետևանքով տեղի ունեցող փոփոխությունը մյուս թերթի համապատասխան վանդակում</p> <p>է. ճիշտ է պահպանում աղյուսակը որպես նմուշ հետագա օգտագործման համար</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ մակրոհրամանների կիրառմամբ կատարել տվյալների ավտոմատացված մշակում և հետազոտում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է կատարում տողերի, սյուների տեղադրումը, հեռացումը, թաքցնումը և խմբավորումը</p> <p>բ. ճիշտ է կատարում տրված աղյուսակում պահանջվող դասակարգման գործողությունը</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում աղյուսակում տվյալների գտման գործողությունը տարբեր պայմանների միջոցով</p> <p>դ. ճիշտ է կազմակերպում միջանկյալ արդյունքների որոշման քայլերը</p> <p>ե. ճիշտ է կատարում պայմանով ֆորմատավորում</p> <p>զ. ճիշտ է տեղադրում տվյալների մուտքի արգելման ռեժիմը</p> <p>է. ճիշտ է տեղադրում էջի պարամետրերը, էջախտրագրերը, համարակալում և դիտարկում տպելուց առաջ</p> <p>ը. ճիշտ է սառեցնում տողը կամ սյունը, թաքցնում, խմբավորում վանդակները</p> <p>թ. ճիշտ է օգտագործում տպիչը էլեկտրոնային աղյուսակները տպելիս</p> <p>ժ. պահպանում է աշխատանքի և ինֆորմացիայի անվտանգության ապահովման կանոնները:</p>
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ` «ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ԲԱԶԱՆԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-028
Մոդուլի նպատակը	<p>Մոդուլի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել տվյալների բազաների ստեղծման, մշակման, նրանց սպասարկման և կազմակերպման հիմնական փուլերը, գործնական բնույթ կրող աղյուսակներում տարբեր տիպերի տվյալների մուտքագրման, նրանց տվյալների ու հատկանիշների ընտրության, թվային արժեքների հետ թվաբանական գործողությունների կատարման խնդիրները, ինչպես նաև տվյալների դասակարգման և զտման: Իրար հետ կապված երկչափ աղյուսակների մեջ փոփոխության, նրանց կապերի տեղադրման գործընթացը:</p> <p>Մոդուլի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը կկարողանա. ստեղծել բազա մեկ առարկայական տիրույթի տարբեր իրողությունների և իրական օբեկտների, պրոցեսների եղելությունների կամ երևույթների մասին տեղեկություններով, ստեղծել աղյուսակներ ընտրելով դաշտերի կազմությունը և հաջորդականությունը և կապել այդ աղյուսակները, ընտրել պարզագույն տվյալի տիպը, կապել դաշտերը, ստեղծել հարցումներ, հաշվետվություններ, ձևեր: Ստանալ տեղեկատվություն կապերի օգնությամբ, դասակարգել և զտել տվյալները:</p>
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՊՄ 4-09-027 մոդուլից ստացած տեսական գիտելիքները և գործնական հմտությունները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ռեյացիոն տվյալների բազայի ստեղծման փուլերը և աշխատանքի սկզբունքը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում բազայի ստեղծման փուլերը</p> <p>բ. ճիշտ է տեղադրում և ներկայացնում գործիքների տողերը</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում աղյուսակների, հարցումների, հաշվետվությունների և ձևերի ստեղծման գործընթացը</p>

	դ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալների դասակարգման և զտման, տվյալների պահպանման գործողությունները ե. ճիշտ է ներկայացնում իրար հետ կապված երկչափ աղյուսակների մեջ փոփոխության, նրանց կապերի տեղադրման գործընթացը և տիպերը
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՄԱՆ արդյունք 2	Ստեղծել բազա, օգտագործել աղյուսակների հետ աշխատելու միջոցները: Ստանալ տեղեկատվություն կապերի օգնությամբ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ստեղծում բազա, ընտրում դաշտերի տվյալի տիպերը և հատկանիշները բ. ճիշտ է մուտքագրում աղյուսակը գ. ճիշտ է կապում դաշտերը ինֆորմացիայի ավտոմատ մուտքագրման համար դ. ճիշտ է ստեղծում հղումներ այլ աղյուսակներին, ֆայլերին կամ ինտերնետային էջերին ե. ճիշտ է ստեղծում հարցումներ տարբեր պայմանների միջոցով զ. ճիշտ է ներկայացնում տեղեկություններ հաշվետվությունների միջոցով է. ճիշտ է ստեղծում ձևեր նոր ինֆորմացիայի մուտքագրման համար ը. ճիշտ է կապում աղյուսակներ՝ տարբեր տիպերով թ. ճիշտ է կատարում հաշվարկներ բանաձևերի օգնությամբ
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՄԱՆ արդյունք 3	Կատարել աղյուսակների մեջ տվյալների ավելացման և մշակման գործողություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է տեղադրում և հեռացնում աղյուսակի մեջ տողեր, սյուներ և տվյալներ բ. ճիշտ է ֆորմատավորում աղյուսակը գ. ճիշտ է կատարում էջերի պարամետրերի փոփոխություն և հաստատում դ. ճիշտ է զտում և դասակարգում աղյուսակը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝	«ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ ԵՎ ՄՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԳՈՐԾԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ»
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-029
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ՀՀ իրավունքի և մասնագիտական ոլորտի իրավական ապահովման վերաբերյալ, ինչպես նաև սովորողի մոտ ձևավորել սպասարկման ձեռնարկությունների, կազմակերպությունների ղեկավարման փաստաթղթավորումն ապահովելու և գործավարությունը կազմակերպելու կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը՝ սովորողը կիմանա ՀՀ իրավունքի հիմնական դրույթները, մարդու և քաղաքացու իրավունքները և դրանց իրագործման մեխանիզմները, կկարողանա օգտագործել անհրաժեշտ իրավական ակտերը: Կիմանա մասնագիտական գործունեության մեջ իրավահարաբերությունների սուբյեկտների իրավական դիրքը, մասնագիտական ոլորտի աշխատողների իրավունքները և պարտականությունները, ինչպես նաև մասնագիտական գործունեության մեջ իրավահարաբերությունները կարգավորող հիմնական իրավական ակտերը: Կկարողանա պաշտպանել իր իրավունքներն աշխատանքային օրենսդրությանը համաձայն:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՄԱՆ արդյունք 1	Իմանալ ՀՀ սահմանադրության հիմնական դրույթները, մարդու և քաղաքացու հիմնական իրավունքները և դրանց իրագործման մեխանիզմները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ սահմանադրության հիմնական դրույթները, բ. ճիշտ է ներկայացնում մարդու և քաղաքացու իրավունքները և դրանց իրագործման մեխանիզմները:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԶՈՒՅՄԱՆ արդյունք 2	Կարողանալ օգտագործել համապատասխան իրավական ակտերը.

Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է օգտագործում համապատասխան իրավական ակտերը իր աշխատանքային գործընթացում:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ մասնագիտական գործունեության մեջ իրավահարաբերությունների սուբյեկտների իրավական դիրքը, մասնագիտական ոլորտի աշխատողների իրավունքներն ու պարտականությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում մասնագիտական գործունեության մեջ իրավահարաբերությունների սուբյեկտների իրավական դիրքը. բ. ճիշտ է ներկայացնում մասնագիտական ոլորտի աշխատողների իրավունքներն ու պարտականությունները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ գործավարության դերը կառավարման համակարգում, ապահովել ղեկավարման հիմնական փաստաթղթավորումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գործավարության դերը կառավարման համակարգում. բ. ճիշտ է թվարկում փաստաթղթաշրջանառությանը ներկայացվող` օրենսդրությամբ սահմանված հիմնական պահանջները. գ. ստեղծում է ձեռնարկության գործունեությունը համակարգող և ուղղորդող կազմակերպական-կարգադրական փաստաթղթերի փաթեթը. դ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպչի և որակի հսկիչի դերը փաստաթղթավորման գործառնություններում:
Ուսումնառության արդյունք 5	Լրացնել սպասարկման ոլորտի ձեռնարկություններում գործող տիպային փաստաթղթերը, աշխատել այդ փաստաթղթերի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է լրացնում ներքին և արտաքին գործավարության մեջ կիրառվող տիպային փաստաթղթերը` պլաններ, պայմանագրեր, կարգագրեր, հաշվետվություններ, ապրանքագրեր և այլն. բ. ճիշտ է փաստաթղթավորում բանակցությունների, հանդիպումների արդյունքները, ճիշտ է կազմում միջազգային համաձայնագրեր և պայմանագրեր. գ. ճիշտ է ներկայացնում տարբեր փաստաթղթերի պահանջների կատարման ձևերն ու մեթոդները. դ. ճիշտ է ներկայացնում փաստաթղթերի մշակման և համակարգման աշխատանքների կազմակերպման եղանակները:
Ուսումնառության արդյունք 6	Օգտվել ժամանակակից տեխնոլոգիաներից` տեղեկատվության փոխանակման, մշակման, փաստաթղթավորման և պահպանման հարցերում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տեղեկատվության մշակման, փաստաթղթավորման, պահպանման գործում ժամանակակից տեխնոլոգիաները. բ. ճիշտ է ցուցադրում պահպանության ենթակա նյութերի և փաստաթղթերի անվանացանկին համապատասխան էլեկտրոնային գրադարան ստեղծելու գործողությունները. գ. ճիշտ է ցուցադրում էլեկտրոնային փոստից օգտվելու գործնական օրինակներ. դ. ցուցադրում է ինտերնետից և գրասենյակային սարքավորումներից (պատճենահանման սարք, ֆաքս, տեսաձրիչ և այլն) ճիշտ ու հմտորեն օգտվելու օրինակներ. ե. ճիշտ եզրահանգումներ է անում գործավարության իրականացման առաջադրված որակական ցուցանիշների վերլուծությունից:
Ուսումնառության արդյունք 7	Իմանալ սպասարկման ոլորտին առնչվող ՀՀ օրենսդրությունը, կիրառել դրա պահանջները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սպասարկման ոլորտի պետական կարգավորման գործիքները, ոլորտում իրավական կարգավորման ենթակա հարաբերությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում սպասարկման բնագավառին առնչվող ՀՀ օրենսդրության հիմնական դրույթները, դրանց կիրարկման անհրաժեշտությունը. գ. ճիշտ է բնութագրում սպասարկման ոլորտի սուբյեկտներին օրենսդրությամբ ներկայացվող պահանջները. դ. ճիշտ է ներկայացնում սպասարկման բնագավառին առնչվող ՀՀ օրենսդրության պահանջների կիրառման օրինակներ:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ` «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	

Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-030
Մոդուլի նպատակը	<p>Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ տնտեսագիտության ընդհանուր հիմունքների վերաբերյալ և ձևավորել մասնագիտական ոլորտում տնտեսագիտության գործառնական առանձնահատկություններին տիրապետելու կարողություններ :</p> <p>Ավարտելով այս մոդուլը՝ սովորողը կիմանա տնտեսագիտական հիմնական և հենքային հասկացությունները, շուկայագիտության հիմունքները և շուկայական համակարգի բաղադրիչները, ձեռնարկատիրական գործունեության համակարգը, ֆինանսավարկային համակարգը (բանկեր, հարկեր, վարկեր): Կիմանա տարբեր սպառողների, արտադրողների, կամ ծառայություններ մատուցողների, պետական մարմինների միջև ձևավորվող ապրանքային, աշխատանքային (վարձատրության), շուկայական, ֆինանսական, հարկային և այլ հարաբերությունները, կկարողանա մշակել դրանց նպատակային օգտագործման մեխանիզմները, և գտնել իր գործողությունների արդյունավետության ապահովման հնարավորությունները: Կկարողանա գտնել և օգտագործել անհրաժեշտ տնտեսական տեղեկատվությունը: Կիմանա մասնագիտական ոլորտի զարգացման հիմնական միտումները, արտաքին միջավայրի հնարավորությունները և տնտեսության զարգացման քաղաքականության ուղղությունները: Կկարողանա կառուցել նպատակային գործողությունների և տնտեսական ռեսուրսների համադրման մեխանիզմները: Կկարողանա գնահատել իր հնարավորությունները, ստեղծել ապրանքային արտադրության կամ ծառայությունների մատուցման իր ոճը, գնայի ճկուն համակարգ: Կիմանա բանկային գործարքների ձևերը և վարկավորման սկզբունքները, հարկերի ձևերը և դրանց գանձման մեխանիզմները: Կկարողանա մշակել բիզնես-պլան: Կիմանա աշխատանքի վարձատրության ձևերը, ինչպես նաև համագործակցային արժեքի կիրառման հնարավորությունները: Կկարողանա ցուցաբերել նախաձեռնողություն և հնարամտություն:</p>
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է լիարժեքորեն տիրապետի «Մաթեմատիկա», «Հասարակագիտություն», «Ինֆորմատիկա և ՏՀՏ» առարկաներին՝ առնվազն հանրակրթական հիմնական ծրագրի ծավալով:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ տնտեսագիտական հիմնական և հենքային հասկացությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում տնտեսագիտության տեսության հիմնական դրույթները.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում տնտեսական ռեսուրսներն ու արտադրական գործոնները, ապրանքի և տնտեսական այլ հասկացությունները.</p> <p>գ. ճիշտ է նկարագրում տնտեսագիտական կատեգորիաների օգտագործման դեպքերը և նպատակները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում նպատակային գործողությունների և տնտեսական ռեսուրսների համադրման մեխանիզմները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ շուկայագիտությունը և շուկայական համակարգի բաղադրիչները.
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում շուկայագիտություն հասկացությունը, դրա սկզբունքները.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում շուկայական համակարգի բաղադրիչները, դրանց հարաբերակցությունը և փոխադարձ ազդեցություն</p> <p>գ. գտնում և ճիշտ է օգտագործում անհրաժեշտ տնտեսական տեղեկատվությունը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ ձեռնարկատիրական գործունեության համակարգը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է նկարագրում ձեռնարկատիրական գործունեության ձևերը.</p> <p>բ. ճիշտ է նկարագրում բիզնես-պլանի մեխանիզմները և դրանց հիմքերը.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում տնտեսական միջավայրը և իր գործողությունների արդյունավետությունն ապահովող</p>

	հնարավորությունները դ. ճիշտ է ներկայացնում նախաձեռնողականություն և հնարամտության իր մոտեցումները: ե. ճիշտ է նկարագրում աշխատանքի վարձատրության ձևերը,
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ ֆինանսավարկային համակարգի բաղադրիչները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ֆինանսավարկային համակարգի բաղադրիչները. բ. ճիշտ է նկարագրում բանկային գործարքների ձևերը. գ. ճիշտ է նկարագրում վարկավորման սկզբունքները և հիմքերը. դ. ճիշտ է ներկայացնում հարկերի և տուրքերի ձևերը, դրանց գանձման մեխանիզմները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ մասնագիտական ոլորտի զարգացման հիմնական միտումները, արտաքին միջավայրի հնարավորությունները և տնտեսության զարգացման քաղաքականության ուղղությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում մասնագիտական ոլորտի զարգացման հիմնական միտումները. բ. ճիշտ է ներկայացնում պետական քաղաքականության համատեքստում իր բիզնեսի հնարավորությունները գ. ճիշտ է ներկայացնում նպատակային գործողությունների և տնտեսական ռեսուրսների համադրման մեխանիզմները
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ բիզնես-պլանի մշակման մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև կազմակերպության հիմնական տեխնիկատնտեսական գործունեության ցուցանիշների հաշվարկի ընդունված մեթոդաբանությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում բիզնես-պլանի մշակման մեթոդաբանությունը, կառուցվածքը և իր աշխատանքին վերաբերող գործառնությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության հիմնական տեխնիկատնտեսական գործունեության ցուցանիշների հաշվարկի ընդունված մեթոդաբանությունը:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ` «ՉԻԳԻԵՆԱՅԻ ՆՈՐՄԵՐԸ ԵՎ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԷԹԻԿԵՏ»	
Սոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-031
Սոդուլի նպատակը	Սոդուլի նպատակն է սովորողին տալ անհրաժեշտ գիտելիք հաստատության ներքին աշխատանքային կարգապահության, գործնական վարվեցողության կանոնների, մասնագիտական էթիկայի և գործնական վարվելակերպի, արտաքին տեսքին ներկայացվող պահանջների, ինչպես նաև հաստատությունում կիրառվող սարքավորումների շահագործման և աշխատանքի անվտանգության կանոնների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել անձնական և արտադրական սանիտարական և հիգիենիկ նորմերի հետևելու, ինչպես նաև գործնական վարվելակերպի կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը` ուսանողը կկարողանա հետևել սարքավորման և գույքի օգտագործման ինչպես նաև հաստատությունում օգտագործվող սարքավորումների շահագործման աշխատանքի անվտանգության կանոններին և պահանջներին, ինչպես նաև անձնական և արտադրական սանիտարական և հիգիենիկ նորմերի: Կիմանա մասնագիտական էթիկայի և գործնական վարվելակերպի կանոնները և սկզբունքները, կկարողանա հետևել զբոսաշրջային ոլորտի աշխատողի աշխատանքային կուլտուրային: Կիմանա դժբախտ պատահարները կանխելու միջոցառումները: Կկարողանա հետևել անձնակազմի կատարողականությանը աշխատանքային և արտադրական կարգապահությանը, անվտանգության տեխնիկայի կանոններին, սանիտարիայի և հիգիենայի պահանջներին հետևելու հարցերում:
Սոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում
Սոդուլի գնահատման կարգը	Սոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Չեղանկ անձնական և արտադրական սանիտարական և հիգիենիկ նորմերին, հոգատար վերաբերվել հաստատության և

	մյուս աշխատակիցների գույքին և իրերին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում անձնական և արտադրական սանիտարական և հիգիենիկ նորմերը, դրանց անհրաժեշտությունն ու հետևելու կարգը. բ. ճիշտ է ցուցադրում անձնական և արտադրական սանիտարական և հիգիենայի նորմերից մի քանիսի պահանջների կատարում. գ. ճիշտ է նկարագրում աշխատանքի անվտանգության կանոններն ու պահանջները. գ. ցուցադրում է հաստատության և մյուս աշխատակիցների գույքի նկատմամբ հոգատար վերաբերմունքի որևէ ճիշտ օրինակ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ գործնական վարվեցողության կանոնները, հետևել սպասարկման ոլորտի աշխատողի աշխատանքի կուլտուրային
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գործնական վարվեցողության կանոնները. բ. ճիշտ է ներկայացնում սպասարկման ոլորտի աշխատողի աշխատանքային կուլտուրան. գ. ճիշտ է նկարագրում սպասարկման ոլորտի աշխատողի աշխատանքի կուլտուրային հետևելու գործընթացը.
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ մասնագիտական էթիկայի և գործնական վարվելակերպի հիմունքներն ու սկզբունքները, աշխատանքային իրավիճակներում դրսևորել կուլտուրա և ճիշտ վարվելակերպ.
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մասնագիտական էթիկայի և գործնական վարվելակերպի հիմունքներն ու սկզբունքները. բ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքային իրավիճակներում կուլտուրա և ճիշտ վարվելակերպ դրսևորելու ձևը և կարգը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ իր արտաքին տեսքին ներկայացվող պահանջները, հետևել այդ պահանջներին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում իր արտաքին տեսքին ներկայացնող պահանջները. բ. ճիշտ է նկարագրում իր արտաքին տեսքին հետևելու կարգը և ձևը:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ԴԵԿԱՎԱՐՄԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԷԹԻԿԱ »	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-032
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ծառայությունների կազմակերպման ոլորտում գործարար հարաբերությունների էթիկայի օրենքների մասին, ինչպես նաև ձևավորել գործընկերների և հաճախորդների հետ հաղորդակցվելիս բարեկիրթ վարվելակերպ դրսևորելու, աշխատավայրում հոգեբանական առողջ մթնոլորտ ստեղծելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ԹՐՄՊՄ 4 – 09 – 031 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ ղեկավարման էթիկայի և գործարար հարաբերություններում վարվելակերպի կանոնները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ծառայությունների ղեկավարման էթիկայի սկզբունքները. բ. գիտի բոլոր ծառայությունների աշխատակիցների վարվեցողության կանոնները և դրանց կատարմանը հետևելու եղանակները. գ. առաջադրված իրադրություններում ընտրում է ղեկավարի և ենթակայների շփման կուլտուրայի ճիշտ դրսևորումներ. դ. ցուցադրում է աշխատողների նկատմամբ հոգատար և պահանջկոտ վերաբերմունքի օրինակներ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Գործարար հարաբերություններում կիրառել փոխադարձ հարգանքի և օբյեկտիվության սկզբունքը
Կատարման չափանիշներ	ա. անձնական շփումների ընթացքում ցուցադրում է վարքագծի կարգավորման պարզագույն ձևեր. բ. վարում է գործնական զրույցները՝ զրուցակցի նկատմամբ պահպանելով տակտը և հարգալից վերաբերմունքը. գ. ճիշտ է ընկալում (և ապա ներկայացնում) հաճախորդի առաջարկները և ստեղծված պրոբլեմները.

	դ. ճիշտ է ներկայացնում օբյեկտիվ վերաբերմունքով հաճախորդի վստահությունը ձեռք բերելու մեխանիզմները. ե. պայմանական պատվիրատուի հետ շփումների ընթացքում դրսևորում է խոսքի կուլտուրա, ընտրում է ճիշտ տոն և հնչերանգներ:
ՈՒՏՈՒՆԱՌՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Կառավարել էթիկական կոնֆլիկտների, հոգեվիճակների, զգացմունքների դրսևորումները
Կատարման չափանիշներ	ա. ներկայացնում է սպասարկման գործունեության հոգեբանական առանձնահատկությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում խմբի ղեկավարի և լիդերի տարբերությունները, հեղինակության միջոցով էթիկական կոնֆլիկտները լուծելու մեխանիզմները. գ. ցուցադրում է անձնական օրինակով ներգործելու օրինակներ. դ. ցուցադրում է հոգատար վերաբերմունքով և ուշադրություն դարձնելու եղանակով աշխատողի մոտ այլ հոգեկան իրավիճակներ ձևավորելու օրինակներ:
ՈՒՏՈՒՆԱՌՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Պատշաճ վարվեցողությամբ և հոգեբանական գործոնների կիրառմամբ հաճախորդին մղել՝ ծառայության համար նպաստավոր որոշումներ կայացնելուն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հաճախորդի հոգեբանական տեսակները. բ. ճիշտ է որոշում անձի գործարար շփումների անհրաժեշտ հատկանիշները. գ. բանակցությունների ընթացքում ճիշտ է կիրառում «մեղմ մոտեցում», «կոշտ մոտեցում» սկզբունքները և համոզելու մեթոդը:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՅՅՈՒՐԱՆՈՑՆԵՐԻ, ՍՆՆԴԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԶԲՈՍԱՇՐՋԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-033
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ սպասարկման ոլորտում հիմնական ծառայությունները մատուցող կազմակերպությունների մասին, ինչպես նաև ձևավորել հյուրանոցների, սննդի կազմակերպման հաստատությունների և զբոսաշրջային կազմակերպությունների դասակարգման և տարբերակման կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը՝ սովորողը կիմանա հյուրանոցների և զբոսաշրջային համալիրների (հոթել, մոթել, ռոթել, ֆլոթել, զբոսաշրջային բազաներ, բուրգալոններ, պանսիոններ և այլն) ընդհանրություններն ու հիմնական տարբերությունները, կկարողանա տարբերակել և ճիշտ դասակարգել այդ հաստատությունները՝ ըստ գոյություն ունեցող չափորոշիչների, ճարտարապետության, առևտրաարդյունաբերական գործունեության բնույթի, գտնվելու վայրի, տարողունակության, սպասարկման մակարդակի ու ձևի, առաջարկվող ծառայությունների տեսականու և քանակի և այլն: Կիմանա սննդի կազմակերպման հաստատությունների (ռեստորան, սրճարան, խորտկարան, բար, արագ սնունդ՝ Fast food՝ և այլն) ընդհանրություններն ու հիմնական տարբերությունները, կտարբերակի և ճիշտ կդասակարգի այդ հաստատությունները: Կիմանա զբոսաշրջային կազմակերպությունների հիմնական տեսակները և գործունեության բնույթը, կկարողանա տարբերակել և ճիշտ դասակարգել այդ հաստատությունները:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆԱՌՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Տարբերակել և դասակարգել տեղավորման միջոցները՝ ըստ կարգի, ուղղվածության, գտնվելու վայրի, դասերի, ճարտարապետության և գոյություն ունեցող չափորոշիչների
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տեղավորման միջոցների հիմնական ընդհանրություններն ու տարբերությունները. բ. ճիշտ է տարբերակում տեղավորման տարբեր կարգի և ուղղվածության միջոցները. գ. ճիշտ է տարբերակում տեղավորման միջոցները՝ ըստ գտնվելու վայրի, ճարտարապետության և գոյություն ունեցող

	<p>չափորոշիչների:</p> <p>ա. ճիշտ է նկարագրում տեղավորման միջոցների դասերը.</p> <p>բ. ճիշտ է դասակարգում ներկայացված տեղավորման միջոցները.</p>
Ռեսուրսային աղբյուր 2	Տարբերակել հասարակական սննդի կազմակերպման հաստատությունները՝ ըստ կարգի, ուղղվածության և գոյություն ունեցող դասերի
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում հասարակական սննդի կազմակերպման հաստատությունների հիմնական ընդհանրություններն ու տարբերությունները</p> <p>բ. ճիշտ է տարբերակում հասարակական սննդի կազմակերպման տարբեր կարգի և ուղղվածության հաստատությունները:</p> <p>ա. ճիշտ է նկարագրում հասարակական սննդի կազմակերպման հաստատությունների դասերը.</p>
Ռեսուրսային աղբյուր 3	Իմանալ սննդի կազմակերպման տարբեր հաստատություններին մատուցվող հիմնական ծառայությունների.
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է նկարագրում սննդի կազմակերպման տարբեր հաստատությունները (ռեստորան, սրճարան, բար, խորտկարան, ճաշարան և այլն).</p> <p>գ. ճիշտ է թվարկում սննդի կազմակերպման տարբեր հաստատություններում մատուցվող հիմնական ծառայությունները:</p>
Ռեսուրսային աղբյուր 4	Իմանալ զբոսաշրջային կազմակերպությունների հիմնական տեսակները և գործունեության բնույթը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է թվում զբոսաշրջային կազմակերպությունների հիմնական տեսակները:</p> <p>բ. ճիշտ է նկարագրում զբոսաշրջային կազմակերպությունների գործունեության բնույթը.</p>
Ռեսուրսային աղբյուր 5	Տարբերակել և ճիշտ դասակարգել զբոսաշրջային կազմակերպությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում զբոսաշրջային կազմակերպությունների ընդհանրություններն ու տարբերությունները</p> <p>բ. ճիշտ է տարբերակում և դասակարգում զբոսաշրջային կազմակերպությունները:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ՓՈԽԱԴՐԱՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ՄՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՄԵՋ »	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-034
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել սպասարկման ոլորտում հիմնական փոխադրամիջոցների տեսակների մասին գիտելիքներ, ինչպես նաև ձևավորել համապատասխան փոխադրամիջոց ընտրելու և հաճախորդին առաջարկելու, հաճախորդին առաջարկվող փոխադրամիջոցի գրավոր հակիրճ և մատչելի նկարագրություն տրամադրելու և փոխադրամիջոցի պատվեր ընդունելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ռեսուրսային աղբյուր 1	Իմանալ սպասարկման ոլորտում գոյություն ունեցող հիմնական տրանսպորտային միջոցների տեսակները, դրանց ներկայացվող հատուկ պահանջները և տեխնիկական հագեցվածության աստիճանը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում սպասարկման ոլորտում գոյություն ունեցող հիմնական փոխադրամիջոցների տեսակները.</p> <p>բ. ճիշտ է թվարկում հիմնական փոխադրամիջոցների ներկայացվող հատուկ պահանջները.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում հիմնական փոխադրամիջոցների տեխնիկական հագեցվածության աստիճանը:</p>
Ռեսուրսային աղբյուր 2	Ընտրել և հաճախորդին առաջարկել առավել համապատասխան փոխադրամիջոց
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ընտրում առաջարկված պայմանական հաճախորդին առավել համապատասխան փոխադրամիջոց և հիմնավորում ընտրությունը.</p> <p>բ. պայմանական հաճախորդին բանավոր կերպով ճիշտ է ներկայացնում առաջարկված փոխադրամիջոցի առավելությունները:</p>
Ռեսուրսային աղբյուր 3	Հաճախորդին տրամադրել առաջարկվող փոխադրամիջոցի գրավոր հակիրճ և մատչելի նկարագրություն
Կատարման չափանիշներ	ա. փոխադրամիջոցի մասին տեղեկանքը կազմում է հակիրճ ու մատչելի՝ ներառելով բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները.

	բ. ապահովում է տեղեկանքի պատշաճ տեսքը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ընդունել փոխադրամիջոցի պատվերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ձևակերպում փոխադրամիջոցի պատվերը:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ՍՏՈՐԱԲԱԺԱՆՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՎԵՐԱՅՍԿՈՒՄ »	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՄ 4-09-035
Մոդուլի նպատակը	<p>Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել աշխատանքային պլանի (մարտավարության) մշակման, աշխատակիցների գործառույթների սահմանման, նրանց կատարած աշխատանքի վարձատրության կազմակերպման, կատարված աշխատանքների որակի որոշման, իրավունքների պատասխանատվության մշակման, աշխատանքի բաշխման, աշխատանքային գործունեության վերահսկման, կոնֆլիկտների հարթման, ռեսուրսների գնահատման և բաժանման, կառավարչական և մասնագիտական որոշումների ընդունման, կառավարչական հեղինակության ձևավորման կարողություններ:</p> <p>Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա մշակել աշխատանքի մարտավարության հստակ ուղղություններ, կկարողանա մշակել աշխատակիցների ֆունկցիոնալ պարտականություններ, պատասխանատվություն և իրավունքներ, կատարել որակյալ կադրերի ընտրություն, կատարել աշխատանքի բաժանում, գնահատել և վերահսկել կատարված աշխատանքները, վերահսկել աշխատակիցների աշխատանքը և հարթել կոնֆլիկտները աշխատակազմի ներսում, գնահատել ստորաբաժանման ռեսուրսները և կատարել բաշխում, ընդունել կառավարչական որոշումներ, ստեղծել կառավարչական հեղինակություն: Կմշակի չափանիշներ, որոնցով կկարողանա գնահատել և վերահսկել կատարված աշխատանքները: Կկարողանա աշխատակազմում պահպանել խաղաղ մթնոլորտ:</p>
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ԹՐՄՄ 4 – 09 – 032 և ԹՐՄՄ 4 – 09 – 030 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Մշակել աշխատանքի մարտավարություն (աշխատանքային պլան)
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության աշխատանքային պլանի նպատակները, կառուցվածքը, այն կազմելու սկզբունքներն ու մոտեցումները.</p> <p>բ. ճիշտ է կազմում առաջադրված պայմանական կազմակերպության աշխատանքային պլան՝ ընդունված չափանիշներին համապատասխան:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իրականացնի կադրերի (թեկնածուների) ընտրություն
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում թեկնածուների որոնման եղանակները.</p> <p>բ. տալիս է առաջարկվող աշխատանքի ճիշտ և հստակ նկարագրություն.</p> <p>գ. ճիշտ է գնահատում թեկնածուների ընդունակություններն ու կարողությունները.</p> <p>դ. առաջադրված իրավիճակում ճիշտ է կազմում մրցույթային թեստը (հարցաշարը).</p> <p>ե. հարցազրույցի ժամանակ ճիշտ և հստակ է կառուցում խոսքը (հարցը):</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Մշակել իր ստորաբաժանման աշխատակիցների ֆունկցիոնալ պարտականությունները, պատասխանատվության չափը և իրավունքները (պաշտոնի անձնագիր), կատարել աշխատանքի բաշխում իր և նրանց միջև:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է մշակում կազմակերպության առաջադրված պայմանական ստորաբաժանման աշխատակիցների գործառույթները.</p> <p>բ. ճիշտ է սահմանում այդ ստորաբաժանման աշխատակիցների իրավունքներն ու պարտականությունները.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի բաժանումը իր և ստորաբաժանման այլ աշխատակիցների միջև:</p>

ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Վերահսկել աշխատակազմի աշխատանքը և հարթել կոնֆլիկտները աշխատակազմի ներսում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է մշակում առաջադրված պայմանական ստորաբաժանման աշխատակազմի աշխատանքի վերահսկման չափանիշներ. բ. առաջարկում է առաջադրված կոնֆլիկտային իրավիճակի հարթման ճիշտ լուծումներ.
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Գնահատել ստորաբաժանման ռեսուրսները և կատարել ռեսուրսների ճիշտ բաշխում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գնահատում առաջադրված պայմանական ստորաբաժանման ռեսուրսները. բ. ճիշտ է կատարում պայմանական ստորաբաժանման ռեսուրսների բաշխում
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6	Ընդունել կառավարչական և մասնագիտական որոշումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. առաջադրված իրավիճակի համար կայացնում է կառավարչական և մասնագիտական ճիշտ որոշումներ:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 7	Ստեղծել կառավարչական հեղինակություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հեղինակություն հասկացությունը և նրա տեսակները. բ. ճիշտ է ներկայացնում հեղինակության ստեղծման տեխնոլոգիան գ. կարողանում է ցուցադրել հեղինակավոր ղեկավարի կերպարը
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 8	Կոլեկտիվում ստեղծել և պահպանել բարենպաստ մթնոլորտ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատակազմում խաղաղ հարաբերությունների ձևավորման և ամրապնդման եղանակները. բ. ճիշտ է ցուցադրում աշխատակիցների նկատմամբ անհրաժեշտ ուշադրության նշաններ. գ. ցուցաբերում է աշխատակիցներին լսելու և հասկանալու կարողություն. դ. տրված իրավիճակում բացահայտում է կոնֆլիկտը և կոնֆլիկտի առաջացման պատճառները. ե. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի կանխարգելման եղանակները, կարողանում է տալ դրանց արագ ու արդյունավետ լուծումներ:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 9	Գնահատել և հսկել աշխատակազմի աշխատանքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կատարված աշխատանքների վերլուծության եղանակներն ու մեթոդները. բ. ըստ նախօրոք մշակված չափանիշների՝ ճիշտ է իրականացնում աշխատակիցների գործունեության վերահսկման գործընթացը. գ. կատարված աշխատանքների գնահատման համար ճիշտ է մշակում համապատասխան պաշտոնական հրահանգներն ու չափորոշիչները
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ՄՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ »	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-036
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել հաճախորդների հետ շփման հոգեբանական հիմունքների իմացություն և սպասարկման ժամանակ հյուրընկալության ջերմ մթնոլորտ ստեղծելու և ճիշտ վարվելակերպի կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա ճիշտ շփվել հաճախորդների հետ, դրսևորել ուշադիր և սիրալիր վերաբերմունք, հաճախորդների հետ աշխատելիս կարողանալ շարունակել նրանց նախածեռնությամբ սկսված գրույցը և իր իրավասության շրջանակներում լուծել հաճախորդների մոտ առաջացող խնդիրները:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐՄՊՄ 4 – 09 – 035 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Իմանալ հաճախորդների հոգեբանական հիմնական տեսակները ինչպես նաև հաղորդակցման/շփման հոգեբանական հիմունքներն ու սկզբունքները.
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում հաճախորդների հոգեբանական հիմնական տեսակները և հաղորդակցման/շփման հոգեբանական

	հիմունքներն ու սկզբունքները: բ. կարողանում է ճիշտ որոշել առաջարկվող «հաճախորդի» հոգեբանական տեսակը.
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Հաճախորդի նկատմամբ լինել ուշադիր և սիրալիր, շարունակել նրա նախածեռնությամբ սկսված գրույցը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հաճախորդների նկատմամբ ուշադրություն ցուցաբերելու և սիրալիր լինելու ձևերը և հոգեբանական ազդակները. բ. ճիշտ է ցուցադրում «հաճախորդի» նկատմամբ անհրաժեշտ ուշադրության նշանները.
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Սպասարկման ընթացքում ստեղծել հյուրընկալության իրական մթնոլորտ, դրսևորել ճիշտ վարվելակերպ ինչպես նաև ուշադիր և ջերմ վերաբերմունք զբոսաշրջիկի նկատմամբ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում սպասարկման ընթացքում հյուրընկալության ջերմ մթնոլորտի պատկերացումը: բ. կարողանում է ճիշտ ցուցադրել այդ մթնոլորտը արտահայտող վարվելակերպը «հաճախորդների» նկատմամբ: գ. ցուցադրում է հաճախորդներին հյուրասիրելու կամ հետաքրքիր զբաղմունք առաջարկելու օրինակներ. դ. ցուցադրում է հաճախորդներին հոգատարությամբ և համբերատար ունկնդրելու օրինակներ. ե. ցուցադրում է այլ ազգերի ներկայացուցիչների սպասարկման առանձնահատկությունների օրինակներ:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Իր իրավասության շրջանակներում լուծել հաճախորդի մոտ առաջացող հնարավոր խնդիրները, անհրաժեշտության դեպքում խնդիրը ճիշտ ներկայացնել իր վերադասին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում իր իրավասությունների շրջանակը հաստատությունում սահմանված կանոններին համապատասխան. բ. ճիշտ է ներկայացնում հաճախորդների մոտ առաջացող հնարավոր խնդիրները և դրանց լուծման եղանակներն իր իրավասության շրջանակներում. գ. ճիշտ է ընկալում հաճախորդի մոտ առաջացած խնդիրը և առաջարկում դրանց լուծումների համապատասխան տարբերակներ. դ. ճիշտ է ձևակերպում և ներկայացնում խնդիրը իր վերադասին:
ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Համագործակցել տրանսպորտային միջոցի վարորդի և էքսկուրսիաների ընթացքում իր աշխատանքի հետ առնչվող այլ ծառայությունների և հաստատությունների աշխատակիցների հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում իր համագործակցությունը իր աշխատանքի հետ առնչվող այլ ծառայությունների և հաստատությունների աշխատակիցների հետ. բ. ճիշտ է իրականացնում համագործակցությունը իր աշխատանքի հետ առնչվող այլ ծառայությունների և հաստատությունների աշխատակիցների հետ:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ՍԱՐՔԵԹԻՆԳ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԱՃԱՌՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ »	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-037
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ և կարողություններ սպասարկման տվյալ ոլորտում առկա մրցակցային միջավայրում հիմնավոր գործելակերպ ձևավորելու, սպառողի կարիքները բավարարելու և ձեռնարկության շահերը գնահատելու, ծառայությունների սպասարկումը և վաճառքը հմտությամբ իրականացնելու և կազմակերպության կայուն գործունեության, ինչպես նաև փոփոխվող իրավիճակներում ճկուն անցում ապահովելու նպատակով: Ավարտելով այս մոդուլը սովորողը կկարողանա իրականացնել մարքեթինգային ընդհանուր գործընթացը:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ԹՐՄՊՄ 4 – 09 – 036 և ԹՐՄՊՄ 4 – 09 – 030 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների

	բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ մարքեթինգի էությունը և հիմունքները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում մարքեթինգի էությունը և հիմունքները.</p> <p>բ. ճիշտ է սահմանում մարքեթինգի նպատակները.</p> <p>գ. ճիշտ է սահմանում մարքեթինգային պլանավորման սկզբունքները.</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում մարքեթինգային հետազոտությունների մեթոդները.</p> <p>ե. ճիշտ է սահմանում սպասարկման ոլորտի արտադրանքի կառուցվածք.</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրանքի տեղակայվածության ուսումնասիրությունը.</p> <p>է. առաջադրված օրինակում տարբերակում է տվյալ ծառայությունը նմանատիպ այլ ծառայություններից՝ օգտագործելով շուկայում ծառայության դիրքի ամրապնդման ստանդարտները.</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Մշակել մարքեթինգային ռազմավարություն
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է անցկացնում շուկայի և արտադրանքի ուսումնասիրություն,</p> <p>բ. ճիշտ է կատարում միջավայրի (սպառողի, հաճախորդի, մրցակիցների, կազմակերպության) վերլուծություն.</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում ուժեղ և թույլ կողմերի վերլուծություն, գնահատում</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ընկերության առավելությունները, առանձնահատկությունները.</p> <p>ե. ճիշտ է կատարում շուկայի սեզմենտացիա.</p> <p>զ. ճիշտ է առանձնացնում «նպատակային շուկան».</p> <p>է. ճիշտ է սահմանում նպատակակետին ուղղված գործողությունների պլանը դրանց հաջորդականությունը և ժամկետները..</p> <p>ը. ճիշտ է մշակում մարքեթինգային ռազմավարությունը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ նուտք գործել ծառայությունների շուկա
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ծառայությունների շուկայի գործելակերպը.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում սպասարկման գործընթացը վարելու առանձնահատկությունները.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում վաճառքի ծավալների մեծացման եղանակները.</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում մրցունակ ծառայություն մատուցելու կարևորությունը</p> <p>ե. ճիշտ է ցուցադրում պատշաճ ձևով գովազդ կազմակերպելու օրինակներ.</p> <p>զ. ճիշտ եզրահանգումներ է անում առաջադրված որակական ցուցանիշների վերլուծությունից</p> <p>է. առաջադրված իրավիճակում ճիշտ եզրահանգումներ է կատարում բնակչության և պատվիրատուների տպավորությունների, կարծիքների, բողոքների վերլուծությունից.</p> <p>ը. ճիշտ է նկարագրում ապրանքանիշի ռազմավարությունը, այդ թվում՝ ռեգիոնալ</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում բերված օրինակները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ սպասարկման տվյալ ոլորտի արդյունքի վաճառքի կազմակերպման ձևերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է որոշում մատուցվող ծառայությունների տեսականին և ծավալները.</p> <p>բ. ճիշտ է կատարում ապրանքի արժեքի սահմանման գործընթացը.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում և իրականացնում վաճառքի խթանման միջոցառումներ (գովազդի, պրոպագանդայի, հայտարարությունների և այլ ձևերով).</p> <p>դ. ճիշտ է նկարագրում վաճառքի խթանման համակարգը և փուլերը՝ առաջադրված օրինակում.</p> <p>ե. ճիշտ է շփվում հաճախորդների հետ և հասնում անհատական վաճառքի.</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում էթիկայի և հաղորդակցման կանոնները.</p> <p>է. առաջադրված իրավիճակում գտնում է սպասարկման ռեժիմը բնակչության ազատ ժամանակի (զբաղվածության) հետ համաձայնեցնելու տարբերակներ:</p>

Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ արդյունավետ մարքեթինգ կազմակերպելու եղանակները և կարողանա իր իրավասությունների սահմաններում դրանք ներդնել
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արդյունավետ մարքեթինգ կազմակերպելու եղանակները. բ. առաջադրված իրավիճակում ճիշտ լուծումներ է առաջարկում պատվերների կատարման ժամկետների հնարավոր կրճատման համար. գ. առաջադրված իրավիճակում ճիշտ է ցուցադրում պայմանագրային հարաբերությունների հնարավոր ճկունության օրինակներ (պատվիրատուներին չկորցնելու նպատակով). դ. ճիշտ է մեկնաբանում նյութերի պաշար ստեղծելու անհրաժեշտությունը և դրա եղանակները. ե. առաջադրված իրավիճակում ներդրումներ կատարելու տեսանկյունից ճիշտ է որոշարկում սպասարկման շահութաբեր ոլորտները. զ. ճիշտ է կողմնորոշվում խմբային (մեծածախ) և շարունակական վաճառքի հնարավորության դեպքում ինքնարժեքի իջեցմանն ուղղված բանակցություններում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎՐՈՒՄ, ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԿԱՊԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ »	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-038
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել սպասարկման կազմակերպման բնագավառում համապատասխան կազմակերպությունների հետ կապերի հաստատման, տեղեկատվության օգտագործման, կապի միջոցների կիրառման, երկխոսությունների ծավալման, հարցադրումների և պատասխանների գրառման, բանակցային տեխնիկայի օգտագործման, կազմակերպության գործունեության ներկայացման, ներկայացուցչական գործառնությունների իրականացման, պահանջարկի դրսևորման, առաջարկի և պայմանների ուսումնասիրման և վերլուծության, համագործակցության նպատակով առավել նպատակահարմար կազմակերպության ընտրության, ինչպես նաև կառուցողական համագործակցության կարողություններ:
	Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա կապեր հաստատել մատակարարող, սպասարկող և պատվիրատու կազմակերպությունների հետ, ուսումնասիրել նրանց առաջարկը և պայմանները, բանակցել կազմակերպությունների հետ, ճիշտ ներկայացնել իր կազմակերպության գործունեությունն ու առանձնահատկությունները, կայացնել որոշումներ առավել նախընտրելի կազմակերպության ընտրության վերաբերյալ, համագործակցել և կնքել պայմանագրեր նախօրոք ընտրված կազմակերպությունների հետ: Կկարողանա կիրառել վարվեցողության կանոնները, աշխատանքային իրավիճակներում դրսևորել կուլտուրա և ճիշտ վարվելակերպ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ԹՐՄՊՄ 4 – 09 – 032, ԹՐՄՊՄ 4 – 09 – 033 և ԹՐՄՊՄ 4 – 09 – 034 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Գտնել և ընտրել մատակարարող, սպասարկող և պատվիրատու կազմակերպությունների (ֆիզիկական անձանց)
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մատակարարող, սպասարկող և պատվիրատու կազմակերպություններին որոնելու եղանակները. բ. ճիշտ որոշում է կայացնում առավել նախընտրելի կազմակերպության ընտրության վերաբերյալ. գ. ճիշտ է վերլուծում և գնահատում ընտրված կազմակերպության առավելությունները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Վարել բանակցություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բանակցությունների վարման կարգը. բ. առաջադրված պայմանական բանակցային գործընթացում ճիշտ է ներկայացնում ընկերության գործունեությունը և առանձնահատկությունները.

	գ. ճիշտ է ներկայացնում ընկերության (կամ կազմակերպության) պահանջարկը:
ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Համագործակցել և կնքել պայմանագրեր
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպությունների հետ համագործակցության իրականացման ընթացքը. բ. ճիշտ է ներկայացնում պայմանագրերի կնքման կարգը. գ. ճիշտ է ընտրում կնքվող պայմանագրի ժամկետը. դ. առաջադրված իրավիճակում ճիշտ է որոշում համագործակցող կազմակերպությունների պարտավորություններն ու իրավունքները:
ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Որոշում կայացնել ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների ընտրության վերաբերյալ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գնահատում ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների առաջարկը. բ. ճիշտ վերլուծություն է կատարում առավել նախընտրելի կազմակերպության ընտրության վերաբերյալ՝ ըստ առաջարկի. գ. ճիշտ է փաստարկում ընտրված կազմակերպության առավելությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ՈՐԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ »	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-039
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը նախատեսված է «Թարգմանիչ-սպասարկման մեներջեր» որակավորմամբ մասնագետի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ ծառայությունների մատուցման տեսակի, կարգի, ձևի, որակի և այլ ցուցանիշների մասին, ինչպես նաև ձևավորել աշխատակիցների աշխատանքը, աշխատակիցների կողմից մատուցվող ծառայությունների որակը վերահսկելու, հաստատությունում կիրառվող սարքավորումների նպատակային շահագործումն ապահովելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ԹՐՄՊՄ 4 – 09 – 035 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Ապահովել ծառայությունների մատուցման՝ սպառողին ընդունելի որակ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ծառայությունների նպատակայնությունը, արդյունքը. բ. ճիշտ է ներկայացնում որակի հասկացությունը տարաբնույթ ծառայությունների պարագայում. գ. ճիշտ է ներկայացնում մատուցվող ծառայությունների որակի ապահովման եղանակներն ու միջոցները:
ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Հսկել աշխատակիցների կողմից աշխատատեղի մաքրության, սարքավորումների, առարկաների օգտագործման և պահպանման նորմերի կիրառումը, առարկաների դասավորվածությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում սարքավորումների, առարկաների նպատակայնությունը, ծագման պատկանելիությունը. բ. ճիշտ է նկարագրում սպասարկման ամբողջ ընթացքում կիրառվող նորմերը, դրանց անհրաժեշտությունն ու հետևելու կարգը:
ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Հսկել աշխատակիցների կողմից հաճախորդների սպասարկման կուլտուրայի կանոնների պահպանմանը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հաճախորդ-աշխատակից փոխհարաբերությունը. բ. ճիշտ է բնութագրում «սպասարկման կուլտուրա» հասկացությունը գ. ճիշտ է նկարագրում հսկողության այն քայլերը, որոնք բացահայտում են սպասարկման ծառայության իրական պատկերը
ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Սահմանել ծառայությունների մատուցման որակի հսկողության հայեցակարգ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում սպասարկման ամբողջ ընթացքը. բ. ճիշտ է ներկայացնում սպասարկման գործընթացի փոխկապակցված օղակները. գ. ճիշտ է նկարագրում իր և հաճախորդի շփման եզրերը. դ. ճիշտ է կազմում ծառայությունների մատուցման որակի հսկողության հայեցակարգ:

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԳՆԱՅԱՏՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐՄՊՄ 4-09-040
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել սպասարկման ոլորտի կազմակերպությունների հաշիվ-հաշվարկների վարման, ցուցանիշների արձանագրման, արդյունավետության գնահատման և ծրագրերում համապատասխան ճշգրտումներ իրականացնելու կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա ճիշտ գնահատել կատարված աշխատանքը, պատկերացնել ապագա անելիքները, իրականացնել ծրագրերի կատարումը:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ԹՐՄՊՄ 4 – 09 – 39 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Արձանագրել ծառայությունների մատուցման տարաբնույթ ցուցանիշների համակարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում ծառայությունների բնույթը՝ դրա բաղկացուցիչներով. բ. ճիշտ է ձևակերպում ծառայությունների ցուցանիշները թվային տեսքով:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ հաշվետարության հիմունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է իրականացնում թվերի (ցուցանիշների) հետ առաջադրված աշխատանքը բ. ճիշտ է կազմում առաջադրված աղյուսակներ և աշխատում դրանց հետ
Ուսումնառության արդյունք 3	Գնահատել կազմակերպության արդյունավետությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում արդյունավետության հասկացությունը . բ. առաջադրված դեպքի համար ճիշտ է հաշվարկում արդյունավետության ցուցանիշը. գ. ճիշտ է տալիս դրական կամ բացասական արդյունքների մեկնաբանությունը:

Միջին մասնագիտական կրթության 0210 «Թարգմանություն և սպասարման կազմակերպում» մասնագիտության օրինակելի ուսումնական պլան

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթ-ների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ուսուցման երաշխավորվող տարին
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ					
1	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ		108	72	1
2	Տնտեսագիտության հիմունքներ		81	54	3
3	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		81	54	2
4	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	1
5	Պատմություն		81	54	1
6	Ֆիզիկական կուլտուրա		186	186	1-3
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		591	456	
ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ					
1	Էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
2	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		27	18	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		81	54	
ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
1	Հաղորդակցություն		54	36	2
2	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
3	Ընդհանուր աշխատանքային հմտություններ		81	54	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		189	126	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ					
1	Երկրագիտություն		81	54	3
2	Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա		27	18	2
3	Լեզուն որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների համակարգ		27	18	2
4	Լեզվի համակարգը և կառուցվածքը		27	36	2
5	Հաղորդակցական տարրական կարողություններ երկրորդ օտար լեզվով		162	108	1-2
6	Բանավոր և գրավոր հաղորդակցության հմտությունների կատարելագործում երկրորդ օտար լեզվով		108	72	1-2
7	Երկխոսությունների և տեքստերի կազմման և վերարտադրման կարողությունների զարգացում երկրորդ օտար լեզվով		108	72	1-2
8	Օպերացիոն համակարգեր		54	36	1-3
9	Փաստաթղթերի մշակման տեխնոլոգիա, գործարար գրագրություն և հաղորդակցություն		108	72	1-3
10	Էլեկտրոնային աղյուսակների մշակում		81	54	1-3
11	Տվյալների բազաների դեկավարման համակարգեր		54	36	1-3
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		837	576	
ՀՍՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ					
1	Օտար լեզու.ընթերցանություն՝ մակարդակ 1		162	108	1-2
2	Օտար լեզու.ընթերցանություն՝ մակարդակ 2		162	108	1-2
3	Օտար լեզու.ընթերցանություն՝ մակարդակ 3		162	108	1-2
4	Օտար լեզու.ընթերցանություն՝ մակարդակ 4		162	108	1-2
5	Գրավոր խոսք. մակարդակ 1		108	72	1-2
6	Գրավոր խոսք. մակարդակ 2		108	72	1-2
7	Գրավոր խոսք. մակարդակ 3		108	72	1-2
8	Գրավոր խոսք. մակարդակ 4		108	72	1-2
9	Բանավոր խոսք. մակարդակ 1		108	72	1-2
10	Բանավոր խոսք. մակարդակ 2		108	72	1-2
11	Բանավոր խոսք. մակարդակ 3		162	108	1-2
12	Թարգմանության տեսություն		72	36	3
13	Սպասարկման ոլորտում ոլորտի մասնագիտական նյութի եռալեզվյան գործնական թարգմանություն		162	108	3
14	Ուղղագրություն, ուղղախոսություն և կետադրություն		108	72	2
15	Բառագիտություն, բառակազմություն, բառապաշար և դարձվածաբանություն»		108	72	1-2
16	Ձևաբանություն		108	72	2-3
17	Նախադասություն և խոսք		108	72	2-3
18	Իրավագիտության հիմունքներ և սպասարկման ոլորտի օրենսդրությունը և գործավարությունը		72	54	2-3

19	Ընդհանուր տնտեսագիտության և մասնագիտական ոլորտի տնտեսագիտության հիմունքներ		90	72	2-3
20	Հիգիենայի նորմերը և գործնական էթիկետ		72	54	1-3
21	Ղեկավարման հոգեբանություն և էթիկա		72	54	2-3
22	Հյուրանոցների, սննդի կազմակերպման հաստատությունների և զբոսաշրջային կազմակերպությունների տեսակները և դասակարգումը		80	72	1-3
23	Փոխադրամիջոցները սպասարկման մեջ		54	36	2
24	Աշխատակազմի կառավարում, ստորաբաժանման ածխատիկցների կառավարում և վերահսկում		148	108	1-3
25	Սպասարկման հոգեբանական հիմունքներ		54	36	2
26	Մարքեթինգ և ծառայությունների վաճառքի կազմակերպում		90	72	2-3
27	Բանակցությունների վարում, գործարար կապերի հաստատում		54	36	3
28	Որակի կառավարում		54	36	3
29	Արդյունքների գնահատում		50	36	3
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		3014	2070	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		69	46	
	ՊԱՅՈՒՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		30	20	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	93	4811	3348	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		300	300	
	ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ				
	ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ	22			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍԱԿՈՐՈՒՄ	12			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՍՓՈԹՉ ԱՏԵՍԱԿՈՐՈՒՄ	2			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	129			